

**TROGODIŠNJI PLAN POSLOVANJA
JKP “ KOMRAD” d.o.o. Bihać
ZA PERIOD 2023-2025.godina**

Novembar, 2022. godine

S A D R Ź A J

Predgovor	3
- Opći podaci o pravnom licu:	4
- Šematski prikaz JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać	5
1. Uvod	6
2. Djelatnost i vlasnička struktura	6
3. Način organizacije Preduzeća, opis usluga i izvori financiranja	7
4. Strategija razvoja Preduzeća	9
4.1. Misija, vizija, strategija i ciljevi Preduzeća	9
4.2. Strateško – razvojni ciljevi poslovnih jedinica	10
5. Operativni program rada za period 2023 - 2025.godina	12
5.1. Prikupljanje i odvoza komunalnog otpada	12
5.2. Reciklaža	17
5.3. Javna higijena i zelenilo	18
5.3.1. Program usluge javne komunalne higijene	18
5.4. Parkirališta	28
5.5. Tržnica i pijaca	30
5.6. Pogrebna djelatnost	31
5.7. Javna rasvjeta	33
6. Upravljanje ljudskim resursima	34
7. Održavanje standarda ISO 9001:2015	36
8. Plan javnih nabavki	37
9. Plan ulaganja	38
10. Financijski plan poslovanja	43
10.1. Plan rashoda preduzeća za period 2023 – 2025. godina	43
10.2. Plan prihoda preduzeća za period 2023 – 2025.godina	46
10.2.1. Plan prihoda od prodaje roba i učinka po poslovnim jedinicama	47
10.3. Plan prihoda, rashoda i dobiti za period 2023 - 2025.godina	48
11. Rizik ostvarenja plana poslovanja za period 2023 – 2025.godina	49
Zaključak	50

Predgovor

Izrada poslovnog plana za period 2023 – 2025.godina temelji se na informacijama iz temeljnih financijskih izvještaja iz prethodnog razdoblja i procjeni za nadolazeće trogodišnje razdoblje koji se kvantificiraju u planu.

Svrha izrade poslovnog plana je definiranje ciljeva Preduzeća na način da se osiguraju smjernice, motiviraju zaposleni i koordiniraju aktivnosti u Preduzeću kako bi se osiguralo donošenje odluka u svrhu ispunjavanja postavljenih ciljeva organizacionih jedinica i preduzeća u cjelini.

Plan poslovanja, također pomaže u procjeni ostvarenja ciljeva Preduzeća, odnosno pojedinih organizacionih jedinica, usporedbom planiranih i ostvarenih rezultata ocjenjuje se uspješnost kao i moguća poboljšanja.

Kroz plan poslovanja dat je kratak opis rada organizacionih jedinica, smjernice njihovog djelovanja i planirane aktivnosti i investicije za nadolazeće trogodišnje razdoblje.

Plan poslovanja za period za koji se donosi predstavlja osnov poslovnih aktivnosti Preduzeća.

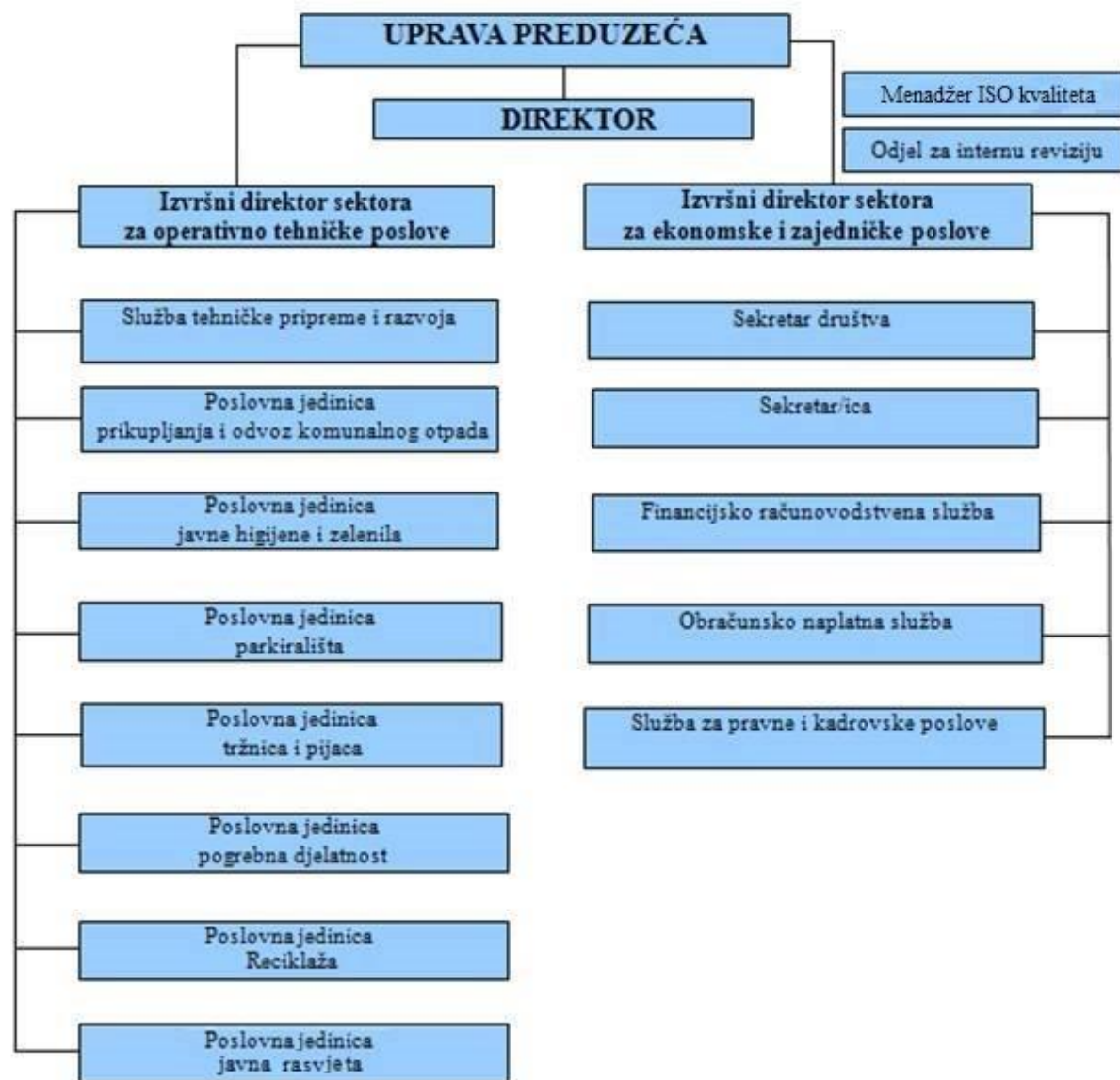
Plan poslovanja na godišnjem nivou moguće je revidirati i usaglasiti i isti prilagoditi kretanjima na tržištu.

Isto tako procijenjeno je poslovanje do kraja 2022. godine, kako bi se planirali prihodi i rashodi za naredno trogodišnje razdoblje planirali prema poznatim financijskim pokazateljima i trendovima poslovanja Preduzeća, te planiranim izvorima sredstava financiranja.

Opći podaci o pravnom licu:

Puni naziv:	Javno komunalno preduzeće "Komrad" društvo sa ograničenom odgovornošću Bihać
Skraćeni naziv:	JKP "Komrad" d.o.o. Bihać
Pravni status:	Društvo sa ograničenom odgovornošću
Adresa/sjedište:	Ivana Frane Jukića 61
Telefon/Fax:	037/318-018; 037/318-025
Mail adresa:	komrad@komrad-bihac.ba
Web stranica:	www.komrad-bihac.ba
Vlasništvo sa strukturom:	Gradsko vijeće Bihać 100 %
Osnovni (upisani) kapital:	2.549.139,08 KM
Podaci o prvoj registraciji	Rješenje Kantonalnog suda u Bihaću broj U/I-1278/03 od 10.11.2003.godine
Podaci o promjeni oblika organizovanja:	Rješenje Općinskog suda u Bihaću broj U/I-310/05 od 06.12.2005.godine
Matični - registarski broj kod ovlaštenog suda:	1-5082-00
Šifra i naziv registrovane djelatnosti:	38.11 Prikupljanje neopasnog otpada
Identifikacioni broj:	4263371940001
PDV broj:	263371940001
Transakcijski računi:	- 1020220000044244 Union banka d.d. Sarajevo - 1610350014840070 Raiffeisen bank d.d. - 3385002206189938 UniCredit bank d.d. - 1346641006772784 Asa banka d.d. - 1322602012809195 NLB banka d.d. Tuzla - 1994550176657602 Sparkasse bank dd BiH
Članovi Skupštine:	1. Bajro Dedić, predsjednik od 26.04.2022. godine 2. Mirhad Bašanović, član 3. Mensur Čehić, član 4. Muharem Čehić, član od 26.04.2022. godine 5. Esad Hadžiabdić, član od 26.04.2022. godine
Članovi Nadzornog odbora:	1. Vojić Samir, predsjednik 2. Mara Đug, član 3. Nedžad Mesić, član
Članovi Odbora za reviziju:	1. Emina Mešić, predsjednik 2. Čelebić Nermina, član 3. Senada Bratić, član
Članovi Uprave:	1. Mehura Selimović, Direktor 2. Aida Zjakić, Izvršni direktor sektora za ekonomske i zajedničke poslove 3. Izet Seferagić, Izvršni direktor sektora za operativno tehničke poslove

Šematski prikaz JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać

1. Uvod

JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać je u prethodnim godinama napravio veliki iskorak uvođenjem Sistema upravljanja kvalitetom i ispunjavanjem zahtjeva standarda ISO 9001:2015 za oblast:

Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada, selektiranje otpada-reciklažno dvorište, održavanje javne higijene i zelenih površina, usluge pogrebne djelatnosti, zimski služba, upravljanje parkiralištima, tržnicom i pijacom, održavanje javne rasvjete.

Za naredno trogodišnje razdoblje planirano je nastaviti sa informatizacijom poslovnih procesa s ciljem povećanja kvalitete usluge Preduzeća te efikasnijeg rada svih službi. S tim u vezi pripremljen je Poslovnik kvaliteta čija je svrha :

- prezentiranje Sistema upravljanja kvalitetom našim kupcima i poslovnim partnerima
- lakše razumijevanje i provođenje politike i ciljeva kvaliteta od strane zaposlenih u Preduzeću
- pomoć zaposlenicima u definiranju odgovornosti i ovlaštenja u sistemu upravljanja
- pomoć Direktor u upravljanju Preduzećem i postizanju utvrđenih ciljeva
- stvaranje ambijenta za stalno poboljšanje procesa u Preduzeću

Kako je na osnovu člana 38. Statuta općine Bihać ("Službeni glasnik Općine Bihać broj 9/08 i 13/09), Općinski načelnik Općine Bihać donio Metodologiju za izradu programa rada, finansijskih planova, planova poslovanja, izvještaja o radu i poslovanju i drugih informativnih materijala koji se upućuju općinskom organu uprave i Općinskom vijeću općine Bihać ("Službeni glasnik općine Bihać broj 16/09), koja u sebi sadrže sve bitne činjenice, parametre i ilustracije po osnovu kojih se može cijeliti uspjeh poslovanja, to je ista korištena pri izradi Trogodišnjeg plana poslovanja Javnog komunalnog preduzeća "KOMRAD" d.o.o. Bihać za period 2023 – 2025. godine.

Uprava JKP "Komrad" d.o.o. Bihać dužna je prema članu 105. Statuta JKP "Komrad" d.o.o. Bihać, između ostalih prava i obaveza koje ima u vođenju Preduzeća, donijeti i Trogodišnji plan poslovanja na koji Nadzorni odbor daje svoju saglasnost i prosljeđuje ga Skupštini Društva na usvajanje.

Nakon što Skupština usvoji Trogodišnji plan poslovanja, prosljeđuje ga Gradskom vijeću grada Bihaća na davanje saglasnosti.

2. Djelatnost i vlasnička struktura

Djelatnost

Javno komunalno preduzeće „Komrad“ d.o.o. Bihać (u daljem tekstu: Preduzeće) čiji je osnivač Gradsko vijeće Bihać (u daljem tekstu: Osnivač), obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa.

Sjedište Preduzeća je u Bihaću, u ulici Ivana Frane Jukića 61.

Preduzeće je registrovano u skladu sa važećim propisima kod Kantonalnog suda u Bihaću shodno rješenju broj U/I – 1278/03 od 10.11.2003 godine, s izmjenama upisa kod Općinskog suda u Bihaću shodno rješenjem broj U/I- 310/05 od 06.12.2005.godine.

Preduzeće obavlja djelatnost u skladu s djelatnostima upisanim u Registar društva i razvrstanim u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 64/07 i 80/11), a kako Preduzeće obavlja više djelatnosti razvrstavanje je izvršeno prema djelatnosti koju pretežno obavlja (glavna djelatnost);

Šifra djelatnosti KD BiH 2010: 38.11 Skupljanje neopasnog otpada

Vlasnička struktura

Preduzeće je organizirano kao društvo sa ograničenom odgovornošću u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima („Službene novine F BiH“ broj 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) sa 100 % državnim kapitalom.

3. Način organizacije Preduzeća, opis usluga i izvori financiranja

Osnovni akt Društva je Statut kojim su u skladu sa zakonom uređena pitanja od značaja za pravni status i nastupanja u pravnom prometu, osnovni kapital, upravljanje i statusne promjene društva.

U cilju funkcionalne podjele rada, poslovi iz djelatnosti Društva obavljaju se u okviru organizacionih jedinica Društva koje nemaju svojstvo pravnog lica niti ovlaštenja da samostalno nastupaju u pravnom prometu što je utvrđeno članom 15. Statuta JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać.

Unutrašnja organizacija Društva bliže se uređuje Pravilnikom o radu JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać.

Rad Preduzeća je organizovan po sektorima :

- Sektor za ekonomske i zajedničke poslove
- Sektor za operativno tehničke poslove

Organi društva su:

Skupština, Nadzorni odbor, Uprava preduzeća koju čine direktor i dva izvršna direktora kao organi upravljanja, te Odbor za reviziju.

Preduzeće djeluje kao jedinstvena cjelina, a poslovne aktivnosti Preduzeća koje proistječe iz registrirane djelatnosti su slijedeće:

- Prikupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada od građanstva, privrede, ustanova i obrtnika,
- Poslovi javne higijene i zelenila – čišćenje i održavanje javne higijene i zelenila u skladu sa Programom zajedničke komunalne potrošnje,
- Održavanje gradskih i lokalnih ulica i javnih površina u zimskim uvjetima u skladu sa Operativnim programom održavanja u zimskim uvjetima na prostoru grada Bihaća,
- Prikupljanje i selektiranje korisnog otpad,
- Održavanja grobalja/ mezarja i vršenje usluga pogrebne djelatnosti,
- Održavanje parking prostora i parking usluge,
- Usluge tržnice i pijace
- Održavanje javne rasvjete prema programu ZKP-a i
- Uklanjanje građevina

Pregled poslovnih aktivnosti i ostvarenje poslovnih prihoda – izvori financiranja

POSLOVNE AKTIVNOSTI:	IZVORI I NAČIN FINANCIRANJA:
I KOMUNALNA DJELATNOST INDIVIDUALNE KOMUNALNE POTROŠNJE	
- Skupljanje, tretiranje i odlaganje komunalnog otpada	iz cijene komunalne usluge- korisnici usluge, fizičke i pravne osobe
- Pogrebna djelatnost	iz cijene komunalne usluge od korisnika; iz godišnje naknade za korištenje grobnih/mezarnih mjesta
- Djelatnost javnih parking na području Grada Bihaća	iz cijene komunalne usluge - korisnici usluge, fizičke i pravne osobe
- Upravljanje i održavanje tržnice na malo-pijaca	iz cijene komunalne usluge od korisnika prodajnih površina
II KOMUNALNE DJELATNOSTI ZAJEDNIČKE KOMUNALNE POTROŠNJE	
- Održavanje čistoće na javnim površinama - Održavanje javnih površina - Obavljanje higijeničarske službe - Obavljanje usluga dekoracije - Održavanje objekata i uređenje javne urbane opreme - Održavanje javne rasvjete u stanju funkcionalne ispravnosti - Održavanje spomen obilježja, stratišta, mezaristana i grobalje – mezarja kulturno historijskog značaja	iz sredstava koja se obezbjeđuju u budžetu grada na osnovu Programa obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje
III UKLANJANJE GRAĐEVINA	Iz cijene usluge – korisnici usluge, fizičke i pravne osobe

Preduzeće se financira iz vlastitih i sredstava gradskog budžeta.

JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać svoje prihode ostvaruje obavljanjem komunalnih djelatnosti, odnosno naplatom potraživanja od korisnika komunalnih usluga. Od ukupno ostvarenih prihoda 12% čine prihodi koji se naplaćuju iz gradskog budžeta.

Grad Bihać u skladu sa Izjavom o partnerstvu potpisanom između Grada Bihaća i JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać daje potporu javnom komunalnom preduzeću putem donacija materijalne imovine, a koju nabavlja iz namjenskih sredstava Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK-a, ekološke naknade.

Projekti se realiziraju u sklopu strateškog opredjeljenja grada Bihaća za stvaranje uslova za implementaciju prioritarnih projekata lokalnog upravljanja životnom sredinom, a u cilju jačanja kapaciteta JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada i smanjenja količine otpada za konačno odlaganje. Pored ovih izvora financiranja, preduzeće koristi i namjenska sredstva Fonda za zaštitu okoliša i Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK-a (ekološke naknade), apliciranjem na javne pozive i izradom projekata koji zadovoljavaju kriterij povoljnog utjecaja na okoliš.

4. Strategija razvoja preduzeća

4.1. Misija, vizija, strategija i ciljevi Preduzeća

Misija – Konstantno i efikasno obavljanje registrovane komunalne djelatnosti uz maksimalnu brigu o zaštiti životne sredine i rad na podizanju zadovoljstva korisnika naših usluga.

Vizija – Stalni proces podizanja kvaliteta naših usluga, te stvaranje i održavanje pozitivnog poslovnog imidža.

Strateškim planiranjem se definišu prioritete i odluke u budućnosti. Zadatak strateškog planiranja je prilagoditi Preduzeće, kako bi obuhvatilo dovoljno poslova i poduzelo niz različitih aktivnosti da se održi čak i ako bi neki od njenih poslova bili štetni, odnosno ne bi ostvarili očekivanu finansijsku dobit.

Komunalna preduzeća, pa samim tim i JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać, su suočena sa sve većim zahtjevima iz njihovog okruženja: za povećanjem učinkovitosti, za nižim cijenama komunalnih usluga, kvalitetnijim i novim uslugama. Konkurentsko okruženje komunalnog društva čine korisnici komunalnih usluga, dobavljači ali i potencijalni novi konkurenti (osobito u sferi zbrinjavanja otpada).

Kroz proces strateškog planiranja komunalno preduzeće može oblikovati svoju budućnost. Strateški plan se usredotočuje na kritična strateška pitanja i upućuje resurse na aktivnosti s najvećim prioritetima. Određivanje prioriteta je neophodno jer su resursi kojima raspolaže svako preduzeće pa tako i komunalno, redovno manji od zahtjeva i želja koji su postavljeni.

Strateško planiranje je jedan od preduvjeta uspješnog i efikasnog razvoja Preduzeća. Strateški pristup u Preduzeću prema bilo kojem problemu polazi od jasno postavljenih ciljeva u odvijanju registrovanih poslovnih aktivnosti. („Službeni glasnik USK-a“ broj 8/05) i Odlukom o komunalnom redu („Službeni glasnik općine Bihać“ broj 7/09). Na osnovu trenutne opremljenosti sredstvima za rad i nivoom usluga koje pružamo korisnicima, Preduzeće je utvrdilo vlastite ciljeve i strategiju razvoja, kako za kompletno Preduzeće tako i po djelatnostima za period 2023 – 2025.godina.

Strategija Preduzeća za period 2023 - 2025. godina

- Finansijska stabilnost i neovisnost, kao preduslov za skladan odnos sa korisnicima i dobavljačima, kao i za razvijanje i održavanje ugleda preduzeća.
- Podizanje nivoa znanja i radnih vještina zaposlenih osiguravanjem stručnog osposobljavanja u vidu seminara, treninga, edukacije.
- Učestvovanje u projektima koji imaju za cilj očuvanje životne sredine, posebno onima u kojima se radi na povećanju nivoa svijesti o potrebi sortiranja i recikliranja otpada.
- Uređenje i održavanje grada, zelenih površina, parkova i obala rijeke Une.
- Unapređenje sistema naplate parkinga na javnim parkinzima i daljnje poboljšanje sistema parkiranja na parkinzima kolektivnog stanovanja.
- Uvođenjem sistema za unapređenje poslovanja i modernizaciju
- Proširenjem postojećih djelatnosti i stvaranja pretpostavke za postavljanje nove razvojne vizije i strateških ciljeva za uvođenje novih djelatnosti u opis poslovanja Preduzeća
- Redovno informisanje javnosti o trenutnim, završenim i budućim projektima putem web stranice Preduzeća i ostalih medija.

Strateški ciljevi Preduzeća za period 2023 – 2025.godine

- Ostvarenje misije i vizije
- Kvalitetno pružanje usluga radi zadovoljenja potreba korisnika.
- Njegovanje partnerskih odosa sa dobavljačima
- Kontinuirano obučavanje i osposobljavanje uposlenika sa ciljem podizanja njihove kompetentnosti
- Interna komunikacija, razmjena informacija, prenošenje znanja
- Eksterna komunikacija sa različitim javnostima, po principu dvosmjerne komunikacije.
- Kontinuirano poboljšanje svih aktivnosti sa ciljem unapređenja kvaliteta života građana Bihaća

4.2. Strateško – razvojni ciljevi poslovnih jedinica

U nastavku navodimo strateško - razvojne ciljeve svake jedinice koja se nalazi u sastavu JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać.

Za svaku godinu se po ovim ciljevima utvrđuju aktivnosti i prioriteti kroz politiku zapošljavanja, programa rada i finansijski plan.

Ciljevi komunalne djelatnosti „Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada“

- Upravljanje otpadom u skladu sa Federalnim planom upravljanja otpadom
- Upravljanje otpadom u skladu sa Planom zaštite okoliša USK
- Povećanje broja korisnika usluga
- Povećanje pokrivenosti teritorije na 100 %
- Nabaviti adekvatne posude za otpad
- Nabavka nove mehanizacije i opreme
- Održavanje adekvatnih uvjeta na privremenoj deponiji Gorjevac – Kruškovača
- U suradnji sa nadležnim organima raditi na uspostavi sanitarne deponije
- Uklanjanje i saniranje nelegalnih odlagališta otpada u suradnji sa lokalnom zajednicom

Ciljevi komunalne djelatnosti „Reciklaža“

- Razvijanje sistema prikupljanja i selektiranja ambalažnog otpada na mjestu nastanka
- Nastaviti aktivnosti na povećanju svijesti ljudi za razdvajanjem komunalnog otpada
- Nabavka dodatne opreme za reciklažno dvorište - mašine za mljevenje otpadnog stakla
- Pokretanje inicijative kod grada Bihaća za dobijanje zemljišta, koje bi se koristilo za izgradnju kompostane

Ciljevi komunalne djelatnosti „Javna higijena i zelenilo“

- Čišćenje ulica, trgova, parkova, saobraćajnica i drugih javnih površina obavljati tokom cijele godine, shodno vremenskim uslovima i temperaturi.
- Zimsko održavanje odvijat će se prema listi prioriternih ulica koje određuje Zavod prostornog uređenja Bihać
- Nabavka novih mašina sa priključcima i alatima za efikasnije obavljanje radnih zadataka.
- Pružanje usluga rušenja objekata po inspekcijskom nalogu
- Po inspekcijskom nalogu uklanjati divlje deponije
- Raditi na informisanju javnosti, kako bi usluge ove poslovne jedinice bile dostupne svim građanima

Ciljevi komunalne djelatnosti „Tržnica i pijaca“

- Uz suradnju sa inspekcijским službama raditi na ukidanju divljih pijačnih prostora.
- Poduzeti niz aktivnosti na vraćanju prodavalaca na tržnicu i pijacu, a istovremeno raditi i na vraćanju navika kupovine na tržnici i pijaci.

Ciljevi komunalne djelatnosti „Pogrebna djelatnost“

- Podizati kvalitet redovnog i investicijskog održavanja grobalja/ mezarja
- Izgraditi parcele i staze na novododjeljenom zemljištu za budući ukop
- Otpočeti proces završetka postojećeg objekta na mezarju /grobљу HUmci

Ciljevi komunalne djelatnosti „Parkirališta“

- Povećati iskoristivost postojećih parking mjesta
- Kontinuirano podizati kvalitetu kontrole naplate usluga
- Povećati broj parking mjesta u I, II i III zoni
- Povećati broj parkinga kolektivnog stanovanja
- Uvoditi nove tehnologije

Ciljevi komunalne djelatnosti „Javna rasvjeta“

- Osiguranje funkcionisanja sistema javne rasvjete i održavanje tehničke ispravnosti
- Ugradnja i sanacija rasvjetnih stubova
- Ugradnja izvora rasvjete

5. Operativni program rada za period 2023 - 2025. godina

Operativni plan rada predstavlja osnovu planiranja, pokretanja, organiziranja, vođenja, razvijanja i kontrole poslovnih aktivnosti tokom narednog trogodišnjeg perioda.

Naime, samo pažljivim planiranjem i analiziranjem svih važnih dijelova poslovanja mogu se postići bolji rezultati Preduzeća.

5.1. Prikupljanje i odvoza komunalnog otpada

Sistem upravljanja otpadom u Gradu Bihaću je u nadležnosti Grada, a za upravljanje otpadom zaduženo je Preduzeće.

Aktivnosti Poslovne jedinice „Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada“ odnose se na prikupljanje i odvoz komunalnog otpada, sanaciju i tretman deponije „Gorjevac-Kruškovača“ kao i svi ostali poslovi koji se odnose na postupanje sa komunalnim i drugim vrstama otpada.

Sredstva koja se koriste u obavljanju poslova transporta komunalnog otpada su specijalizirana motorna vozila i to 7 kamiona autosmečara, 2 kamiona samopodizača, 1 kamion kiper i 2 kamiona kombinacija kiper – istovarna ruka, jedna kombinirka CAT .

Ukupan broj posada na kamionima autosmečarima iznosi 6, a posadu čine 1 vozač i 2 pomoćna radnika. Za tretman otpada na deponiji se koristi radna mašina buldozer gusjeničar.

U poslovnoj jedinici „Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada“ radi 35 radnika, od kojih je 14 vozača, 3 rukovaoca radnim mašinama i 15 pomoćnih radnika, jedan referent za kontrolu i održavanje privremene deponije za odlaganje otpada. Poslovnom jedinicom rukovodi Poslovođa jedinice.

U okviru poslovne jedinice je i Mehaničarska radiona sa zaposlenim mehaničarom.

Organizirano sakupljanje i odvoz komunalnog i drugog neopasnog otpada vrši se prema Planu sakupljanja i transporta komunalnog otpada grada Bihaća koji je sačinjen u skladu sa Odlukom o načinu postupanja sa komunalnim otpadom na području grada Bihaća (Službeni list općine Bihać br.11/13), sedam dana u sedmici. Usluga odvoza otpada pruža se stanovništvu grada Bihaća na području gdje postoje tehnički uvjeti da vozila Preduzeća mogu nesmetano prići i preuzeti otpad. Odvoz otpada organiziran je tako da se vrši jednom sedmično u najvećem broju naselja, osim u užem dijelu grada gdje se prikupljanje i odvoz vrši svakodnevno. Otpad se prikuplja u 35 mjesnih zajednica Grada Bihaća, s tim da se u dvije mjesne zajednice Zavalje i Skočaj prikupljanje i odvoz otpada ne odvija na način utvrđen Planom skupljanja i transporta komunalnog otpada grada, nego se postavljaju veliki kontejneri i isti se odvoze po nalogu JU „Zavoda za prostorno uređenje“, odnosno po pozivu.

Pokrivenost sakupljanja otpada Grada Bihaća iznosi oko 98% teritorije, a uporedbe radi pokrivenost sakupljanja i deponovanja otpada na nivou FBiH nije dostigla taj nivo.

Poslovi prikupljanja i deponovanja otpada obavljaju se na osnovu važećih zakonskih propisa:

- Zakon o upravljanju otpadom Federacije BiH;
- Zakon o zaštiti okoliša Federacije BiH;
- Zakon o komunalnim djelatnostima USK;
- Zakon o upravljanju otpadom USK;
- Odluka o načinu postupanja sa komunalnim otpadom na području općine Bihać;
- Odluka o komunalnom redu grada Bihaća;

- Odluke o načinu formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga individualne komunalne potrošnje. Procedurama međunarodnog Sistema upravljanja kvalitetom ISO 9001:2015 (Pr.8.5–01 “Prikupljanje, odvoz i deponovanje otpada” verificirane 09.08.2016. god.).

Tabelarni pregled ostvarenih količina prikupljenog otpada za period I-X/2022. godine sa procjenom količina do kraja 2022. godine i planirane količine za period 2023 - 2025. godina /procjena rasta količina/

R/b	Opis	Jed. mj.	Ostvarena /procijenjena/ količina 2022.	Planirana količina 2023.	Ind.	Planirana količina 2024.	Ind.	Planirana količina 2025.	Ind.
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Količina prikupljenog otpada od domaćinstava	tona	17.041	17.211	101	17.383	101	17.557	101
2.	Količina prikupljenog otpada od privrede, ustanova i obrtnika	tona	3.000	3.060	102	3.121	102	3.184	102

Tabela 3

U cilju planiranja upravljanja otpadom na području Grada Bihaća, pretpostavljeno je da će u planskom periodu 2023 – 2025. godina količina otpada rasti za oko 1,5% godišnje.

U slijedećem tabelarnom pregledu daje se procijenjeni broj korisnika komunalnih usluga odvoza i deponovanja otpada u 2022. godini i planirani broj korisnika komunalnih usluga u periodu 2023–2025. godina prema kategorijama korisnika.

Tabela 4. Tabelarni prikaz planiranog broja korisnika usluge odvoza otpada za perod 2023– 2025.

R.br.	Kategorija korisnika	Jed.mj.	Ostvareno/ procijenjeno 2022.	Plan 2023.	index	Plan 2024.	index	Plan 2025.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Individualna stanovanja	Domaćinstva	13.032	13.163	101	13.295	101	13.428	101
2.	Kolektivna stanovanja	Domaćinstva	4.531	4.667	103	4.854	104	5.000	103
3.	Privreda i ustanove	Broj korisnika	900	918	102	936	102	955	102
4.	Obrtnici	Broj korisnika	275	281	102	287	102	290	101

Utvrđene cijene komunalnih usluga u nadležnosti su i pod kontrolom Osnivača.

Sadašnja politika cijena u oblasti upravljanja otpadom na području grada Bihaća za individualno i kolektivno stanovanje, temelji se na paušalno utvrđenim naknadama i naplaćuju se po domaćinstvu.

Pravnim i fizičkim licima koji obavljaju djelatnost, naknada se naplaćuje prema zapremini kanti i kontejnera i broju odvoza u toku mjeseca.

a) Aktivnosti na privremenoj deponiji

Otpad sa područja Grada Bihaća se odlaže na deponiju Gorjevac – Kruškovača. Površina na kojoj se trenutno odlaže otpad iznosi cca 5.000m². Na ovu deponiju se odlaže otpad od domaćinstava i industrijski otpad, kojeg je strukturalno teško odrediti, a što u budućnosti zahtijeva poseban tretman koji ne bi bio vezan za postojeće odlagalište otpada.

Oko deponije postoji zaštitna ograda sa vidljivo istaknutim znacima upozorenja i zabrane pristupa. Od mehanizacije i opreme na deponiji se nalazi buldozer gusjeničar.

S obzirom na trenutno stanje i tehnologiju koja se primjenjuje, deponija „Gorjevac – Kruškovača“ spada u odlagališta gdje se vrši polu-kontrolirano odlaganje. To znači da se otpad odlaže na za to predviđena mjesta, te se vrši sukcesivno prekrivanje deponije, nabijanjem posipnog materijala odgovarajućom mehanizacijom. Stalnim praćenjem stanja na deponiji po potrebi se angažira veliki bager gusjeničar sa čekićem za razbijanje kamena, kako bi se formirao put za pristup i platforma za istresanje smeća. Procjenjuje se, a na osnovu prikupljenih količina otpada, da se odlagalište može koristiti još samo par godina.

JKP "Komrad" d.o.o. Bihać u skladu sa Planom prilagođavanja deponije "Gorjevac-Kruškovača" je u prethodnom periodu izvodio radove kopanja kanala i postavljanja cijevi oko tijela deponije u cilju skupljanja otpadnih voda, zatim sabijanje bočnih strana deponije i prekrivanje aktivnog dijela deponije sa inernim materijalom, proširenju i ravnanju pristupnog puta deponiji kao i pravljenju rampi za odlaganje i istresanje otpada iz sabirnih vozila.

Operativni troškovi deponije uključuju troškove vozila, postrojenja, opremu, radnike na deponiji i potrošni materijal kao što je nasipni materijal, troškove dovoza posipnog materijala, radne snage i sl.

Podaci dati u tabeli o prikupljenom otpadu, podrazumjeva se da će biti i deponovani. Planira se da će količine otpada koje će biti deponovane rasti 1,5 % godišnje u planskom periodu.

b) Aktivnosti sakupljanja krupnog otpada

Plan preuzimanja, transporta i odlaganja krupnog otpada za grad Bihać donosi JKP "Komrad" d.o.o. Bihać, kao davalac usluge, uz saglasnost gradonačelnika grada Bihaća br. 04/1-19-5-4210 od 16.09.2021 godine, u kojem su tačno određeni vrijeme i način preuzimanja, transporta i odlaganja krupnog otpada na konačnu lokaciju, lokacije na koje je potrebno sabirati krupni otpad i način obavješćavanja korisnika usluge o vremenu i načinu odlaganja i preuzimanja krupnog otpada.

Krupni otpad u skladu sa odredbama člana 6. stav 1. alineja d) i e) podrazumijeva čvrste otpatke koji nastaju u stanovima, zajedničkim prostorijama objekata kolektivnog stanovanja i poslovnim prostorijama, a koji se po svojoj veličini, količini ili nastanku ne smatra otpadom iz tačke a) ovoga člana, a naročito: pokućstvo, kućanski aparati, sanitarni uređaji, kartonska ambalaža u većim količinama i dimenzijama, olupine vozila i otpaci građevinskog materijala.

Pored navedenog otpada, otpad koji je predmet zbrinjavanja u skladu sa ovim Planom predstavljaju: autodijelovi, stolarija, građevinska ambalaža, kao i sitni građevinski otpad uredno ambalažiran za prihvati i transport (otpaci PVC folije, stiropora, razne posude i slično, biološki otpad kao što je piljevina, otpad iz voćarstva i povrtlarstva, nastao u domaćinstvima Zone 1 ovog Plana, jer isti nemaju mogućnost navedeni otpad zbrinuti na drugi način).

Ostali građevinski otpad kao što je zemlja, građevinska šuta, šljaka i ruševni objekti, nisu obuhvaćeni ovim Planom, te su isti predmet zbrinjavanja na posebno uređenim lokacijama, planirkama i zbrinjavaju se o posebnom trošku korisnika.

Ostale veće količine biološkog otpada, kao što su ostaci drveća, granja, lišća, trave i slično, korisnici će moći vlastitim prijevozom dovesti i deponovati na lokaciju koju odredi davalac usluge, s ciljem daljeg tretiranja.

Polazeći od značaja komunalne higijene, uvjeta svakodnevnog života, rada i potreba građana Bihaća, razmještaja i kapaciteta stambenih jedinica, razvijenosti komunalne infrastrukture i uređenosti, kao i organizacione, materijalne i druge osposobljenosti JKP "Komrad" d.o.o. Bihać, kao davaoca usluge, ukupnu teritoriju koju obuhvata Grad Bihać smo podjelili na dvije (2) zone, na kojima se vrši gore navedena usluga, i to:

ZONA 1- gradsko područje koje obuhvata područje osam (8) mjesnih zajednica

ZONA 2- područje prigradskih naselja i seoskih mjesnih zajednica, sa ukupno dvadesetsedam (27) mjesnih zajednica, a na mikrolokacijama za odlaganje krupnog otpada utvrđenim od strane JKP „KOMRAD“ d.o.o Bihać i Službe za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspekcijske poslove grada Bihaća, koje čine sastavni dio ovoga plana.

Raspored zona

Zona 1- gradsko područje koje obuhvata područje slijedećih mjesnih zajednica:

1. Mjesna zajednica Centar
2. Mjesna zajednica Harmani
3. Mjesna zajednica Ozimice I
4. Mjesna zajednica Ozimice II
5. Mjesna zajednica Luke
6. Mjesna zajednica Jezero - Privilica
7. Mjesna zajednica Donje Prekounje
8. Mjesna zajednica Gornje Prekounje

Zona 2- područje prigradskih naselja i seoskih mjesnih zajednica, koje obuhvata slijedeće mjesne zajednice

1. Mjesna zajednica Sokolac
2. Mjesna zajednica Golubić
3. Mjesna zajednica Ripač
4. Mjesna zajednica Vedro Polje
5. Mjesna zajednica Žegar
6. Mjesna zajednica Zavalje
7. Mjesna zajednica Skočaj
8. Mjesna zajednica Ružica
9. Mjesna zajednica Ribić– Orljani
10. Mjesna zajednica Pritoka
11. Mjesna zajednica Čavkići
12. Mjesna zajednica Veliko Založje
13. Mjesna zajednica Mali Lug
14. Mjesna zajednica Veliki Lug
15. Mjesna zajednica Pokoj
16. Mjesna zajednica Klokot– Papari
17. Mjesna zajednica Kamenica
18. Mjesna zajednica Hatinac
19. Mjesna zajednica Bakšaiš
20. Mjesna zajednica Izačić
21. Mjesna zajednica Vrsta
22. Mjesna zajednica Gata
23. Mjesna zajednica Srbljani
24. Mjesna zajednica Brekovica
25. Mjesna zajednica Orašac
26. Mjesna zajednica Kulen Vakuf
27. Mjesna zajednica Martin Brod

Ovom uslugom obuhvaćeno je ukupno 17.563 domaćinstva na teritoriji grada Bihaća, koji će svoj krupni otpad odlažu u kontejnere otvorenog tipa tokom cijele godine. JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać preuzimanje, transport i odlaganje krupnog otpada vrši po dinamici odvoza koja je u skladu da odredbom Odluke o načinu postupanja sa komunalnim otpadom, a to je minimalno dva puta mjesečno. Zbog značaja Zone I za grad Bihać u odnosu na Zonu II ista će biti u prioritetu kad je u pitanju radnja preuzimanja, transporta i odlaganja

krupnog otpada. Tako da je u Zoni I dinamika odvoza tri puta mjesečno. U slučaju popunjenosti kontejnera izvan utvrđenih termina odvoza JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać će na osnovu informacija sa terena i poziva predstavnika mjesne zajednice, izvršiti preuzimanje istog i odlaganje na postojeću deponiju.

Građani mjesnih zajednica u kojima se nije mogla odrediti lokacija za postavljanje kontejnera, ili su njihovi predstavnici odustali od postojeće lokacije za prikupljanje krupnog otpada, svoj krupni otpad dovoze vlastitim prijevozom i odlažu isključivo u pretovarnu stanicu JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać, koja se nalazi u Ulici Ivana Frane Jukića br 61.

U cilju postizanja što kvalitetnije usluge JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać priprema Izmjene i dopune Plana preuzimanja, transporta i odlaganja krupnog otpada po kojem bi se postupalo od januara 2023. godine. Teritorija grada Bihaća i dalje ostaje podjeljena u II zone.

Zona I - obuhvata 5 mjesnih zajednica i to:

- MZ Centar
- MZ Harmani
- MZ Ozimice I
- MZ Ozimice II
- MZ Donje Prekounje

Zona II - obuhvata 30 MZ

U Zoni I krupni otpad će se odlagati u 11 kontejnere otvorenog tipa $V = 5\text{m}^3$ i 7m^3 koji će se prazniti tri puta sedmično, a po potrebi i više. Očekivana količina prikupljenog krupnog otpada iz Zone I na godišnjem nivou je 10.000 m^3 .

U Zoni II u 27 MZ krupni otpad će se preuzimati na mjestu nastanka (kod kuće korisnika) i to 1x mjesečno po utvrđenoj dinamici, dok će se u preostale tri MZ krupni otpad odvoziti 1x kvartalno.

Na ovaj način smatramo da ćemo zbrinuti 15.000 m^3 krupnog otpada.

Na odvozu krupnog otpada angažovana su sljedeća sredstva:

- specijalno vozilo kamion samopodizač
- kamion sandučar sa utovarnom opremom
- radnu snagu po ukazanoj potrebi

Sanacija krupnog otpada i konačno zbrinjavanje vrši se angažovanjem građevinskih mašina i to:

- buldozer
- rovokopač- utovarivač

U cilju postizanja što kvalitetnije usluge koja je predmet ovog Plana, pored JKP "Komrad" d.o.o. Bihać, kao davaoca usluge, biće neophodan angažman i drugih subjekata, a posebno organa u mjesnim zajednicama, kao i nadležne komunalne službe Gradske uprave grada Bihaća, ali i samih krajnjih korisnika ove usluge kroz poštivanje određenih lokacija, vremena i načina vršenja usluge.

Na ovaj način i pod navedenim uslovima JKP "Komrad" d.o.o. Bihać će svojim građanima pružiti kvalitetnu uslugu, koju isti i zaslužuju, a istovremeno će se dati doprinos očuvanju životne okoline, što nam svima treba biti i krajnji cilj.

5.2. Reciklaža

Rad organizacije jedinice Reciklaža temelji se na :

- Zakonu o zaštiti okoliša Federacije BiH
- Zakonu o upravljanju otpadom Federacije BiH
- Pravilnik o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom Federacije BiH
- Procedurama međunarodnog Sistema upravljanja kvalitetom ISO 9001:2015 (Pr.0.5–02 "Postupak prikupljanja i selektiranja ambalažnog otpada " verifikirane 09.08.2016. god.).

Kad se govori o upravljanju otpadom, selektiranje prikupljenog otpada jedan je od prioriteta Preduzeća. Iskorištavanje, odnosno upotreba otpada obavlja se na način da se vrši odvojeno prikupljanje otpada na samom mjestu nastajanja, a provodi se odvojenim prikupljanjem raznih vrsta otpada putem eko otoka i sličnim akcijama, gdje se raznovrsni otpad prikuplja u zasebne posude namijenjene određenoj vrsti otpada.

Doveženi korisni otpad (karton, PET ambalaža, najlon, limenke, staklo) od privrednih, proizvodnih i uslužnih djelatnosti, ustanova, škola kao i stanovništva sa područja grada Bihaća se putem prese sabija i balira na željenu zapreminu i težinu.

Izgradnjom objekta Reciklažnog dvorišta poluotvorenog tipa za privremeni smještaj selektiranog otpada kojeg je Grad Bihać izgradio iz namjenskih sredstava Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK (ekološke naknade) s ciljem jačanja tehničkih kapaciteta Preduzeća, stvorena je pretpostavka za dalji razvoj ove komunalne djelatnosti.

Efikasnim radom ove poslovne jedinice i povećanjem količine prikupljenog i sortiranog otpada direktno se smanjuje količina otpada koja se trajno odlaže na samo odlagalište, a izdvojeni otpad vraća se kao sirovina.

Organizaciona jedinica Reciklaža planira u period 2023-2025. godina prikupiti slijedeće količine ambalažnog otpada:

Tabela 5.

R/br	Naziv sirovine	Jed.mj	Ostvareno/ procjenjeno za 2022.	Planirano za 2023.	Ind.	Planirano za 2024.	Ind.	Planirano za 2025.	Ind.
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1	Papir	tona	166,70	180	107,98%	190	105,56%	220	115,79%
2	Arhiva	tona	21,75	22	101,15%	25	113,64%	28	112,00%
3	Streč folija i najlon	tona	22,28	23	103,23%	24	104,35%	25	104,17%
4	Šareni najlon	tona	8,00	9	112,50%	10	111,11%	11	110,00%
5	Šareni PET	tona	1,427	5	350,39%	7	140,00%	10	142,86%
6	El. otpad	tona	2,64	4	151,52%	5	125,00%	7	140,00%
7	Staklo	tona	66,26	80	120,74%	90	112,50%	100	111,11%
UKUPNO			289,057	323	111,74%	351	108,67%	401	114,25%

5.3. Javna higijena i zelenilo

Program usluga organizacione jedinice Javna higijena i zelenilo usaglašava se godišnje sa JU "Zavod za prostorno uređenje" Bihać kroz programe;

- **Operativni program komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje na području grada Bihaća**
- **Opreativni programa radova zimskog održavanja**

Operativnim programom zajedničke komunalne potrošnje obuhvaćeni su poslovi javne komunalne higijene održavanjem čistoće na javnim površinama, održavanje javnih zelenih površina, održavanje grobalja, higijeničarske poslove, odvoz krupnog otpada, održavanje slivnika.

Operativni program zimskog održavanja obuhvata poslove redovnog održavanja gradskih ulica, dijela javnih površina, lokalnih i nerazvrstanih cesta na području grada Bihaća u zimskim uvjetima i traje u vremenskom periodu od 15.11. tekuće godine do 15.03. naredne godine.

Djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje regulisane su:

- Zakonom o komunalnim djelatnostima USK,
- Odlukom o komunalnom redu grada Bihaća
- Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja BiH
- Procedurama međunarodnog Sistema upravljanja kvalitetom ISO 9001:2015 (Pr.0.5–03 "Održavanje javne higijene i zelenila" verificirane 09.08.2016. god.).
- Procedurama međunarodnog Sistema upravljanja kvalitetom ISO 9001:2015 (Pr.0.5–07 "Zimska služba" verificirane 09.08.2016. god.).

U sklopu ove organizacione jedinice pristupa se i rušenju objekata

5.3.1. Program usluge javne komunalne higijene

Program se odnosi na usluge čišćenja i održavanja javnoprometnih sobračajnica ručno, mašinski, kupljenje otpada sa javnih površina, odvođenje atmosferskih i drugih voda sa javnih površina, održavanje spomen obilježja i grobalja-mezarja, obavljanje higijeničarske službe, održavanje objekata i uređaja javne urbane opreme, odvoz krupnog otpada.

Održavanje čistoće na javnim površinama

Pod održavanjem čistoće na javnim površinama podrazumijeva se čišćenje i pranje asfaltiranih, betonskih, popločanih i zelenih javnih površina, sakupljanje, transport, tretman i odlaganje komunalnih otpadaka sa javnih površina. Program održavanja čistoće javnih površina sačinjen je po prioritetima i u zavisnosti od sedmične, odnosno mjesečne učestalosti čišćenja.

Javne površine (kolovozi, trotoari, trgovi) prema njihovom značenju, stepenu zaprljanja i učestalosti čišćenja, razvrstane su po zonama:

Tabela 6.

Prioritet	Mjesečna učestalost čišćenja
„E“ zona	5 puta sedmično mašinski, 5 x ručno i 5 x pometačica, 2 x sedmično pranje ljeti
I Zona	2 x sedmično ručno i mašinsko čišćenje i 2 x mjesečno pranje u ljetnom periodu
II Zona	1 x sedmično ručno i mašinsko čišćenje i 1 x mjesečno pranje u ljetnom periodu
III Zona	1 x mjesečno čišćenje i 1 x mjesečno mašinsko pranje u ljetnom periodu
IV Zona	1 x mjesečno čišćenje i 1 x mjesečno mašinsko čišćenje i 1 x pranje u ljetnom periodu

Podaci iz tabele ukazuju da će se učestalost ručnog čišćenja kretati do 20 x mjesečno, na području ulica Bosanska, Trga Džemaludina Čauševića i Miroslava Krleža.

Ručno čišćenje obavlja 13 izvršioaca, koji su raspoređeni po zonama, svakodnevno, radnim danima, a praznikom i nedjeljom određuje se dežurstvo po zonama. Program je rađen na bazi tekuće godine.

Ručnim održavanjem planirane su radne aktivnosti po zonama koje se daju u tabelarnom pregledu.

Tabela 7. Pregled planiranih aktivnosti na ručnom održavanju javnih površina 2023 - 2025.

r/b	Prioriteti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2022.	Planirano 2023.	Index	Planirano 2024.	index	Planirano 2025.	index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Zona „E“	m ²	54.000	54.000	100	54.000	100	54.000	100
2.	Zona I	m ²	1.392.550	1.392.550	100	1.392.550	100	1.392.550	100
3.	Zona II	m ²	360.375	360.375	100	360.375	100	360.375	100
4.	Zona III	m ²	189.420	189.420	100	189.420	100	189.420	100
5.	Zona IV	m ²	540.048	540.048	100	540.048	100	540.048	100
	podhodnik	m ²	67.500	67.500	100	67.500	100	67.500	100
	U k u p n o		2.603.893	2.603.893	100	2.603.893	100	2.603.893	100

U narednom trogodišnjem periodu aktivnosti vezane za ručno održavanje javnih površina ostaju na istom nivou.

Mašinsko održavanje čistoće javnih površina

Planirani pregled prioriteta mašinskog čišćenja javnih površina bit će slijedeći :

Tabela 8:

Prioritet	Mjesečna učestalost čišćenja
Zona „E“	16 X
Zona I	8 X
Zona II	4 X
Zona III	2 X
Zona IV	1 X

Iz tabelarnog pregleda se vidi da je učestalost čišćenja od 16 puta do 1 put u toku mjeseca. Mašinskim čišćenjem obuhvaćene su površine kolovoza i tratoara koje su prikazane u tabeli.

Tabela 9: Tabelarni pregled planiranih aktivnosti na mašinskom čišćenja javnih površina po prioritetima za period 2023 - 2025.

r/b	Prioriteti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2022.	Planirano 2023.	index	Planirano 2024.	index	Planirano 2025.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Zona „E“	m ²	2.798.890	2.798.890	100	2.798.890	100	2.798.890	100
2.	Zona I	m ²	4.000.000	4.000.000	100	4.000.000	100	4.000.000	100
3.	Zona II	m ²	550.000	550.000	100	550.000	100	550.000	100
4.	Zona III	m ²	700.000	700.000	100	700.000	100	700.000	100
5.	Zona IV	m ²	54.000	54.000	100	54.000	100	54.000	100
6.	Ručna pometaćica		1.000.000	1.000.000	100	1.000.000	100	1.000.000	100
	Ukupno :		9.102.890	9.102.890	100	9.102.890	100	9.102.890	100

U periodu 2023-2025.godine u odnosu na 2022. godinu aktivnost mašinskog čišćenja površina po prioritetima planira se da se zadrži na istom nivou.

Pranje javnih površina

Pranje javnoprometnih površina obuhvata javne površine, kolovoze i trotoare. Program rada utvrđen je po prioritetima u zavisnosti mjesečne učestalosti pranja površina.

Tabela 10: Planirani pregled pranja javnih površina po prioritetima bit će slijedeći :

Prioriteti	Mjesečna učestalost pranja javnih površina
Zona „E“	4 X
Zona I	4 X (4 mjeseca godišnje)
Zona II	4 X (1 mjesec godišnje)
Zona III	
Zona IV	

Iz tabelarnog pregleda je vidljivo da se planira učestalost pranja od 4 puta mjesečno u zoni „E“ do pranja u jednom mjesecu godišnje u zoni II / četiri sedmice.

Tabela 11: Planirani pregled pranja javnih površina po prioritetima u periodu 2023 – 2025.

Prioriteti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2022.	Planirano 2023.	Ind.	Planirano 2024.	Ind.	Planirano 2025.	Ind.
1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
Zona „E“	m ²	440.000	440.000	100	440.000	100	440.000	100
Zona I	m ²	480.000	480.000	100	480.000	100	480.000	100
Zona II	m ²	580.000	580.000	100	580.000	100	580.000	100
Zona III	m ²	230.000	230.000	100	230.000	100	230.000	100
Zona IV	m ²	260.000	260.000	100	260.000	100	260.000	100
U k u p n o		1.990.000	1.990.000	100	1.990.000	100	1.990.000	100

Kupljenje otpadaka

Tabela 12.:Planiran pregled kupljenja otpada sa javnih površina po proritetima bit će slijedeći:

Prioritet	Mjesečna učestalost kupljenja otpada
Zona „E“	Svaki dan
Zona I	4 X sedmično
Zona II	4 X sedmično
Zona III	4 Xsedmično
Zona IV	4 X sedmično

Tabela 13: Tabelarni planirani pregled kupljenja otpadaka na javnim površinama po prioritetima u 2023-2025.

r/b	Prioriteti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2022.	Planirano 2023.	index	Planirano 2024.	index	Planirano 2025.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Zona „E“	m ²	346.000	346.000	100	346.000	100	346.000	100
2.	Zona I	m ²	1.563.000	1.563.000	100	1.563.000	100	1.563.000	100
3.	Zona II	m ²	1.093.000	1.093.000	100	1.093.000	100	1.093.000	100
4.	Zona III	m ²	530.000	530.000	100	530.000	100	530.000	100
5.	Zona IV	m ²	485.000	485.000	100	485.000	100	485.000	100
	Ukupno :		4.017.000	4.017.000	100	4.017.000	100	4.017.000	100

Plan prikupljanja otpada sa javnih površina u 2023 – 2025. godini planira se zadržati na istom nivou kao i u 2022. godini.

Plan održavanja javnih zelenih površina

I tokom narednih godina Preduzeće planira održavanje i unapređenje već dostignutog nivoa uređenosti zelenih površina u gradu Bihaću. Planirane aktivnosti podrazumijevaju slijedeće:

- redovno održavanje javnih zelenih površina (košenje travnjaka, održavanje parkovnih staza i šetnica, održavanje drveća, održavanje grmlja, održavanje cvijetnih nasada u gredicama i žardinjerama),
- ostale radove (održavanje urbanog mobilirija, održavanje dječijih i sportskih igrališta u gradu, interventno djelovanja) i
- nabavku sadnog i ostalog materijala.

Održavanje travnjaka obuhvata ručno i strojno košenje, grabljanje, čišćenje od otpadaka, prihranu i obnovu zatravnjenih površina. Ručno čišćenje javnih zelenih površina obavlja se svakodnevno na svim površinama. Održavanje i njega travnjaka započinje sa početkom vegetacije, te se obavlja kontinuirano do prvog mraza.

Održavanje drveća će se izvoditi prema planu održavanja, a prioritet će imati stabla koja prijete sigurnosti građana i oštećenju materijalnih dobara. Održavanje drveća obuhvata korektivno, oblikovno i interventno orezivanje, uklanjanje suhih, bolesnih i opasnih stabala, intenzivnu njegu mladih stabala, prihranu i zamjensku sadnju u cilju očuvanja fonda stabala u gradu.

Ostali radovi u sklopu održavanja javnih površina obuhvaćaju nepredviđena interventna djelovanja, usljed djelovanja vremenskih nepogoda i ljudskog utjecaja (vandalizam i sl.).

Tabela 14: Plan održavanja javnih zelenih površina prema vrstama aktivnosti za period 2023-2025.

r/ b	Vrsta aktivnosti	Jed mj.	Ostv./proc. 2022.	Planirano 2023.	Ind.	Planirano 2024.	Ind.	Planirano 2025.	Ind.
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
I	Održavanje travnjaka								
1.	Proljet. i jesenje održavanje travnjaka	m ²	60.000	60.000	100	60.000	100	60.000	100
2.	Čišćenje trav.od otpadaka i lišća	m ²	760.000	760.000	100	760.000	100	760.000	100
3.	Košenje travnjaka mašinski	m ²	1.000.000	1.000.000	100	1.000.000	100	1.000.000	100
4.	Košenje travnjaka trimmer mašinom	m ²	28.000	28.000	100	28.000	100	28.000	100
II	Održavanje drveća								
1.	Rad radn.na orez.	ES	200	200	100	200	100	200	100
2.	Rad radn.sjekača	ES	70	70	100	70	100	70	100
3.	Rad pom.radnika	ES	50	50	100	50	100	50	100
4.	Rad autodizal.sa rukovaocem	ES	10	10	100	10	100	10	100
5.	Odvoz materijala Volvo kiper	ES	3	3	100	3	100	3	100
6.	Odvoz mat.traktorom ili manjim teret.vozil.	ES	25	25	100	25	100	25	100
7.	Rad kombinirke sa rukovaocem	ES	5	5	100	5	100	5	100
	Uklanjanje suhih, bolesnih i opasnih stabala								

1.	Rad radnika sjekača sa prip.alatom	ES	180	180	100	180	100	180	100
2.	Rad pomoćnih radnika	ES	270	270	100	270	100	270	100
3.	Rad kombinirke sa rukov. za vađenje korjenja	ES	10	10	100	10	100	10	100
4.	Odvoz materijala Volvo kiper	ES	5	5	100	5	100	5	100
5.	Odvoz mat.traktorom ili manjim teret.vozil.	ES	50	50	100	50	100	50	100
6.	Orezivanje suhih grana	pauš	200	200	100	200	100	200	100
7.	Sadnja stabala	kom	100	100	100	100	100	100	100
8.	Okopavanje i prihrana sadnica	m ²	100	100	100	100	100	100	100
9.	Utovar/istovar i prijevoz sadnica	m ²	1.000	1.000	100	1.000	100	1.000	100
III	Održavanje grmlja								
1.	Oreziv.prehr.nagrt.	m ²	1.000	1.000	100	1.000	100	1.000	100
2.	Okopavanje i čišć.	m ²	12.000	12.000	100	12.000	100	12.000	100
3.	Sadnja grmova i ruža	m ²	149	149	100	149	100	149	100
IV	Održavanje cvjetnih gredica								
1.	Okopavanje i pljevlj.	m ²	2.400	2.400	100	2.400	100	2.400	100
2.	Zalijevanje	m ²	42.000	42.000	100	42.000	100	42.000	100
4.	Sadnja sezon.cvij.	m ²	1.500	1.500	100	1.500	100	1.500	100

Program higijeničarske službe

I tokom narednih godina higijeničarska služba Preduzeća planira slijedeće aktivnosti:

- Preuzimanje i transport životinjskih leševa sa javnih površina;
- Fizička i hemijska dezinfekcija javnih površina sa kojih su preuzeti leševi životinja;
- Fizička i hemijska dezinfekcija sredstva kojim je izvršen prijevoz životinjskih leševa do izdvojenog prostora na gradskoj deponiji za zakopavanje.

Navedene poslove higijeničarska služba obavljaće u skladu sa važećim zakonskim propisima :

- Zakon o veterinarstvu u Federaciji BiH
- Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja BiH

Tabela 15: Pregled planiranih aktivnosti na poslovima higijeničarske službe za period 2023 – 2025.

r/b	Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2022.	Planirano 2023.	Ind.	Planirano 2024.	Ind.	Planirano 2025.	Ind.
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Uklanjanje životinjskih leševa sa jav. površina	Paušal KM/ mjesec.	600	600	100	600	100	600	100

Plan održavanja slivnika

Programom se predviđa održavanje slivnika dva do tri puta godišnje, kako bi se omogućilo ispravno funkcioniranje slivnika.

Tabela 16: Pregled planiranih aktivnosti na održavanju slivnika u periodu 2023 – 2025.

r/b	Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2022.	Planirano 2023.	index	Planirano 2024.	index	Planirano 2025.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Čišćenje slivnika	kom	1.843	1.843	100	1.843	100	1.843	100

Program održavanja spomen obilježja, stratišta, mezaristana i grobalja/mezarja kulturno- historijskog značaja

Tabela 17: Pregled planiranog održavanja u periodu 2023 – 2025.

r/b	Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2022.	Planirano 2023.	index	Planirano 2024.	index	Planirano 2025.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Rad radnika na održ.grmlja i cvijeća	ES	24	24	100	24	100	24	100

2.	Košenje trave - mašinski - trimerom	m ² m ²	8.000 5.500	8.000 5.500	100 100	8.000 5.500	100 100	8.000 5.500	100 100
----	---	----------------------------------	----------------	----------------	------------	----------------	------------	----------------	------------

Ostali poslovi

Tabela 18: Pregled planiranog održavanja u periodu 2023-2025.godina

r/b	Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostv./proc. 2022.	Planirano 2023.	index	Planirano 2024.	index	Planirano 2025.	Index
	1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
1.	Čišćenje kanala Dobrinice	pauš	2.150	2.150	100	2.150	100	2.150	100
2.	Nabavka mater.potrebnog za održ.zelenih površ.	ZJN	900	900	100	900	100	900	100
3.	Ostali nepredviđ. radovi na održ. zelenih površina	ZJN	3.000	3.000	100	3.000	100	3.000	100
4.	Priprema zelenih površ.nakon zim.sl.	pauš	26.000	26.000	100	26.000	100	26.00	100

Operativni program zimskog održavanja

Zimska služba djeluje u vremenu od 15. novembra tekuće do 15. marta naredne godine, a ovisno o vremenskim prilikama može trajati i duže sa uvođenjem stepena pripravnosti održavanja. U slučajevima iznenadnih snježnih padavina ili pojave poledice, van utvrđenog roka održavanja, poduzimaju se mjere za uklanjanje snijega, odnosno sprečavanje poledice i osposobljavanje cesta, trotoara i pješačkih staza za normalno odvijanje saobraćaja i nesmetano kretanje pješaka.

Program rada zimske službe temelji se na:

- Zakonu o cestama Federacije BiH
- Pravilniku o održavanju javnih cesta Federacije BiH
- Pravilnik o prometu u zimskim uvjetima Federacije BiH
- Zakona o komunalnim djelatnostima USK
- Odluci o komunalnom redu grada Bihaća i
- Operativnom programu zimskog održavanja koji mora imati saglasnost Gradonačelnika

Zimska služba formira se na nivou cijelog Preduzeća sa raspoloživim kapacitetima radne snage i raspoloživim sredstvima za rad za tu vrstu poslova u cilju kvalitetnog izvršavanja programa zimskog održavanja.

Pod radovima održavanja u zimskim uvjetima podrazumijevaju se:

- Pripremni radovi prije nastupanja zimskih uvjeta;
- Organiziranje centralnog glavnog punkta i pomoćnih lokacija sa spremnicima za sol;

- Obezbjedenje posipnog materijala (frakcija,sol);
- Obezbjedenje potrebnih mašina,opreme,alata i radnika za potrebe zimskog održavanja i javne higijene;
- Obilježavanje ivice kolovoza;
- Sprječavanje klizavosti javnih površina odgovarajućim posipnim materijalom;
- Čišćenje snijega i leda sa javnih površina i osiguranje odvodnje sa kolovoza;
- Postavljanje posebne prometne signalizacije u slučaju posebnog režima prometa;
- Informisanje javnosti o stanju prohodnosti cesta i obavezama čišćenja snježnih padavina;

Organizacija zimskog održavanja se bazira na formiranju zona sa kojih se vrši održavanje cesta II prioriteta,budući da u urbanom području grada Bihaća nema cesta III i IV prioriteta. Ovaj prostor je podijeljen u osam zona i to: Zona 0-nulta,Zona I-crvena,Zona II-plava,Zona III-siva,Zona IV-zelena,Zona V-žuta,Zona VI-roza i Zona VII-dijelovi trotoara,pješačkih staza,javnih površina i sistema odvodnje oborinskih voda iz nadležnost Zavoda za prostorno uređenje,kao i raskrsnice-prilazi obilježenim pješačkim prijelazima i staze u gradskom parku i ostale zelene površine.

Tabela 19:Tabelarni pregled planiranih aktivnosti rada zimske službe u urbanom području grada u periodu od 2023 – 2025.godina

r/br	Planirane aktivnosti	Prioriteti	Jed. mj.	Planirano 2023.	Planirano 2024.	Ind.	Planirano 2025.	Ind.
	1	2	3	4	5	5:4	6	6:5
I	Mašinsko održavanje kolovoza							
0	Zona 0-nulta	II	m	1.646	1.646	100	1.646	100
1.	Zona I - crvena	II	m	8.087	8.087	100	8.087	100
2.	Zona II - plava	II	m	11.227	11.227	100	11.227	100
3.	Zona III - siva	II	m	13.584	13.584	100	13.584	100
4.	Zona IV- zelena	II	m	15.840	15.840	100	15.840	100
5.	Zona V - žuta	II	m	18.677	18.677	100	18.677	100
6.	Zona VI - roza	II	m	14.362	14.362	100	14.362	100
			m	83.423	83423	100	83.423	100
II	Ručno održavanje dijela javnih površina, održavanje trotoara i sistema odvodnje							
1.	Zona VII		ml	31.660	31.660	100	31.660	100

Organizaciona jedinica „Javna higijena i zelenilo“ u opisu svojih djelatnosti vrši i uslugu uklanjanja građevina na području grada Bihaća. Uklanjanje građevina vrši se po inspekcijskom nalogu.

JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać upisan je u Registar izvođača građevinskih radova na području USK-a.

5.4. Parkirališta

Organizaciona jedinica Parkirališta u narednom periodu planira posebnu pažnju posvetiti povećanju stepena iskorištenosti kapaciteta i proširenja parking prostora.

Ova jedinica prihode ostvaruje od pružanja usluge parkiranja na području grada Bihaća uz naplatu na javnim parkiralištima na lokacijama Trg-rampa i u nultoj, I, II, III zoni i od usluga korištenja parking površine namijenjene za parkiranje vozila stanara u objektima kolektivnog stanovanja, kao i davanjem parkinga u zakup Javnim ustanovama, pravnim i fizičkim licima, blokiranjem nepropisno parkiranih motornih vozila „lisicama“.

Rad organizacije jedinice Parkirališta temelji se na :

- Zakonu o komunalnim djelatnostima USK
- Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u BiH
- Odluci o regulaciji saobraćaja na području grada Bihaća
- Odluci o javnim parkiralištima na području grada Bihaća
- Procedurama međunarodnog Sistema upravljanja kvalitetom ISO 9001:2015 (Pr.8.5–04 “Upravljanje parkiralištima” verifikirane 09.08.2016. god.).

Tabela 20: Pregled broja parking mjesta po zonama :

Lokacija	Br.parking mjesta uz naplatu	Parking mjesta za invalide
Trg-rampa	43	10
0 zona	117	6
I zona	203	16
II zona	221	14
III zona	40	0
IV zona	62	0
V zona- za BUS	10	0
Ukupno	696	46
U upotrebi	624	46

Iz tabele je vidljivo da 46 parking mjesta na lokaciji Trg-rampa i u zonama nulta, I i II su namijenjena za parkiranje vozila kojim upravljaju osobe sa invaliditetom, koji se mogu parkirati na javnim parkiralištima bez plaćanja parking karte uz obavezno posjedovanje znaka pristupačnosti.

Javna parkirališta su označena horizontalnom i vertikalnom saobraćajnom signalizacijom u skladu sa propisima o sigurnosti saobraćaja i sa 21 instaliranim parkomatom, a obezbjeđeno je i redovno čišćenje i obilaženje lokacija da bi se korisnicima obezbjedila što efikasnija usluga.

Tabela 21: Tabela pregled planiranih aktivnosti na parkinzima za period 2023 – 2025.

Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostvareno/ procjena	Plan 2023.	Ind	Plan 2024.	Ind	Plan 2025.	Ind
1	2	3	4	4:3	5	5:4	6	6:5
PARKINZI PO ZONAMA								
Trg maršala Tita-rampa	sat	96.452	96.950	100	97.200	100	97.500	100
Nulta parking zona	sat	138.200	140.320	101	140.920	100	141.320	100
I parking zona	sat	217.958	219.685	100	220.455	100	221.270	100
II parking zona	sat	122.508	124.794	101	126.024	100	126.900	100
III parking zona	sat	87.164	87.800	100	88.220	100	88.640	100
IV parking zona	sat	-	-		-		-	
V parking zona	sat	-	-		-		-	
ZAKUP PARKINGAPROSTORA								
Tranzitne karte	kom	232	305	131	311	101	317	101
Zakup parking mjesta								
• Javne ustanove		10	10	100	10	100	10	100
• Privredni subjekti	kom	10	12	120	14	116	15	107
• Fizička lica		12	13	108	15	115	16	106
Privremene vinjete-„gost vinjeta“	kom	440	460	101	480	101	500	103

e-vinjete za vozila stanara za fizičko lice (stanar)	kom	2.192	2.217	101	2.223	100	2.229	100
e-vinjete za vozila za pravno lice – kolektivno stanovanje	kom	36	37	102	37	100	38	102
e-vinjeta za servisna vozila	kom	42	40	95	41	102	42	102
LISICE- BLOKADE I DEBLOKADE								
Javna parkirališta	kom	1.701	1.750	102	1.760	100	1.770	100
Kolektivna stanovanja	kom	1.280	1290	100	1.300	100	1.310	100

U planiranom periodu u ovoj poslovnoj jedinici nepredviđa se značajniji rast poslovnih aktivnosti, a samim tim ni porast prihoda po osnovu ove djelatnosti.

5.5. Tržnica i pijaca

Rad poslovne jedinice Tržnica i pijaca uređuju slijedeći propisi:

- Zakon o unutrašnjoj trgovini,
- Pravilnik o uslovima minimalne tehničke opremljenosti poslovnih prostora za obavljanje trgovine i trgovinskih usluga,
- Odluka o komunalnom redu
- Pijačni red za pružanje usluga tržnica na malo (pijaca)
- Procedurama međunarodnog Sistema upravljanja kvalitetom ISO 9001:2015 (Pr.8.5–05 “Upravljanje tržnicom i pijacom” verifikirane 09.08.2016. god.).

Zakonoma komunalnim djelatnostima određeno je da su tržnice na malo (pijaca) komunalna djelatnost iz skupine komunalnih usluga. Pod tržnicom na malo (pijaca) prema odredbama zakona podrazumijevaju se upravljanje i održavanje prostora u kojima se u skladu sa Pijačnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima.

Pijačnim redom uređen je način pružanja usluge tržnice na malo-pijace i to: korisnik usluge,davalac usluge,proizvodi koje je dozvoljeno prodavati na pijaci,šematski raspored prodajnih mjesta na pijaci,vrijeme dostave proizvoda na tržnicu-pijacu,čišćenje i odvoženje otpada,naknade za korištenje usluge tržnice na malo-pijace,održavanje i čišćenje pijace,radno vrijeme pijace i drugi elementi neophodni za rad pijace.

U gradu Bihaću komunalna djelatnost tržnica na malo(pijaca) obavlja se na slijedećim lokacijama:

1. Gradska tržnica,Trg Maršala Tita
2. Pijaca u ulici Hadžiabdića mahala

Prihodi u ovoj poslovnoj jedinici ostvaruju se od iznajmljivanja pijačnih tezgi, iznajmljivanjem drvenih mobilnih kućica, iznajmljivanja zaštitne ograde, zakupa jednog poslovnog prostora i zakup prostora za džambo plakate.

Tabela 22: Tabelarni pregled planiranih aktivnosti na tržnici i pijaci u periodu 2023 - 2025.

Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostvarenje/ procjena 2022.	Plan 2023.	Ind.	Plan 2024.	Ind.	Plan 2025.	Ind.
1	2	3	4	4:3	5	5: 4	6	6:5
I Iznajmljivanje pijačnih tezgi na dnevnoj osnovi								
- Hadžiabdića mahala	kom	22	30	136	32	102	33	103
- Gradska tržnica	kom	5	8	160	8	100	8	100
II Zakupi								
- Poslovni prostor	kom	1	1	100	1	100	1	100
- Prostor za plakat.	kom	1	1	100	1	100	1	100
- Zaštitna ograda-	kom	87	87	100	87	100	87	100
mobil. drvena kućica	kom	25	30	120	30	100	30	100

5.6. Pogrebna djelatnost

Pod obavljanjem pogrebne djelatnosti podrazumijeva se pružanje pogrebnih usluga, obavljanje svih poslova vezanih za ukop-sahranjivanje umrlih osoba, pripremanjem mezarjih-grobnih mjesta, opremanjem umrlih, njihov prijevoz, ukop-sahranjivanje i obavljanje poslova održavanja mezarja-groblja održavanjem i uređenjem prostora i objekata za obavljanje ispraćaja i dženaze-sahrane umrlih lica.

Aktivnosti i program održavanja mezarja - groblja "Humci" temelje se na:

- Zakonu o komunalnim djelatnostima USK-a (Sl. Glasnik USK-a br. 8/2005)
- Odluci o obavljanju pogrebne djelatnosti na području grada Bihaća (Službeni glasnik grada Bihać br. 7/14)
- Zaključka Gradskog vijeća o davanju saglasnosti na cijene pogrebnih usluga i naknada vezanih za ukop-sahranjivanje umrlih osoba na Gradskom mezarju-groblju "Humci" br. 02–02-9861/14 od 29.12.2014 (Službeni glasnik grada Bihaća br. 3/15)
- Pravilnika o načinu izvođenja radova na Gradskom mezarju-groblju "Humci" Bihać JKP "Komrad" d.o.o. Bihać, br.2049/14 od 15.07.2014.god. i saglasnost gradonačelnika grada Bihaća na isti br. 04/-23–4–6379/14 od 13.08.2014. god.
- Procedurama međunarodnog Sistema upravljanja kvalitetom ISO 9001:2015 (Pr.8.5–06 "Pogrebna djelatnost" verificirane 09.08.2016. god.).

Gradsko mezarje-groblje Humci prostire se na površini od 36.488 m² od čega komunikacijske staze zauzimaju površinu od 4.885 m², a mezarne-grobne parcele su na površini od 31.603 m².

Popunjena grobna mjesta se prostiru na površini od 30.700 m². Na raspolaganju za budući ukop ostaje površina od 903 m² na kojima se planiraju otvoriti parcele, odnosno 200 mezarjih-grobnih mjesta.

Prema procjeni i na osnovu podataka iz prethodnih godina u period 2023-2025.godina će se upotrijebiti cca 450 mezarних-grobnih mjesta.

U svrhu proširenja gradskog groblja/mezarja "Humci" u Bihaću, grad Bihać dodijelio je površinu od 6.679 m² JKP "Komrad" d.o.o. Bihać radi obavljanja pogrebne djelatnosti.

U periodu od 2023-2025.godine organizaciona jedinica "Pogreba djelatnost" će pružati slijedeće usluge:

- Usluga sahranjivanja umrlih (pripremanje grobnih mjesta, opremanje umrlih, prijevoz umrlih, ekshumacije umrlih, ukope i sve ostale usluge koje se vežu uz sahranjivanje umrlih)
- Dodjela meznog-grobnog mjesta na korištenje na neodređeno vrijeme licu koje prijavljuje nastali smrtni slučaj, odnosno naručuje ukop-sahranjivanje;
- Dodjela meznog-grobnog mjesta na korištenje na neodređeno vrijeme licu zainteresiranom za osiguranje meznog-grobnog mjesta za budući ukop-sahranjivanje
- Usluga pogrebnog vozila
- Usluga ekshumacije
- i sve druge poslove vezane za ovu djelatnost

Bitno je napomenuti da ukoliko bi se realizirala inicijativa na završetku izgradnje postojećeg objekta na lokaciji mezarja/groblja "Humci", obezbjeđivanjem sredstava u budžetu grada Bihaća, opremanjem i stavljanjem u funkciju gradske mrtvačnice i krematorija, a koji su predviđeni Odlukom o obavljanju pogrebne djelatnosti na području grada Bihać, isto bi znatno unaprijedilo i doprinijelo razvoju pogrebne djelatnosti Preduzeća.

Pod održavanjem mezarja/groblja, podrazumjeva se :

- redovno košenje trave,
- ručno čišćenje snijega,
- mašinsko čišćenje snijega,
- posipanje frakcije po postojećim stazama,
- svakodnevno čišćenje prilaznih puteva do gradskog mezarja-groblja "Humci",
- svakodnevno izvršavanje radova čišćenja i odvoženje na gradsku deponiju otpadaka kao što su: otpaci od građevinskih radova, papir, stari vijenci i cvijeće, pokošena trava i drugi otpaci i ostaci
- redovno okopavanje, orezivanje ukrasnog drveća i grmlja kao i održavanje cvjetnih gredica izvan mezarnih/grobnih mjesta na način da ista uvijek pružaju dekorativan izgled.

Planirane redovne aktivnosti u periodu 2023-2025. godina:

1. Košenje i uređivanje travnatih površina (ručno i mašinsko) ukupne površine 31.603 m²,
2. Čišćenje staza (ručno i mašinsko) površine 4.885 m²,
3. Postavljanje velikih kontejnera za sakupljanje i odvoz smeća, 200 kamionskih tura,
4. Iskop mezarних-grobnih mjesta.
5. Pripremanje novododjeljenog zemljišta za budući ukop

Financiranje radova se vrši iz izvora predviđenih za financiranje obavljanja djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje, a u skladu sa programom obavljanja djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje, kojeg donosi gradsko vijeće za svaku budžetsku godinu, te iz sredstava naknade za dodjelu meznog-grobnog mjesta i godišnje naknade za održavanje mezarja-groblja.

Tabela 23: Tabelarni pregled planiranih aktivnosti u pogrebnoj djelatnosti 2023 – 2025.

R. br.	Planirane aktivnosti	Jed. mj.	Ostvarenje / procjena 2022.	Plan 2023.	Ind.	Plan 2024.	Ind.	Plan 2025.	Ind.
	1	2	3	4	4:3	5	5: 4	6	6:5
1.	Mezarna-grobna mjesta za nastali smrtni slučaj	kom	92	97	105	101	104	107	105
2.	Mezarna-grobna mjesta za budući ukop	kom	93	99	106	107	108	108	100
3.	Iskop mezarnih-grobnih mjesta	kom	19	19	100	22	115	24	109
	- otežani uslovi	kom	103	125	121	143	111	146	102
4.	Usluge pogrebnog vozila	kom	100	100	100	107	107	108	100
	- lokal	km	603	1005	166	1006	100	1006	100
	- na području USK	km	290						
	- van područja USK								
5.	Izgradnja mezarnih/grobnih mjesta	kom	58	58	100	63	108	64	101
	- jednog	kom	40	38	95	44	116	44	100
	- dvostrukog								
6.	Izgradnja grobnica	kom	2	2	100	3	150	4	133
	- pojedinačna	kom	4	2	50	3	150	3	100
	- dvostruka								
7.	Izlazak referenta na teren za obilježavanje mezarnog/grobnog mjesta	kom	218	225	103	262	116	285	108

5.7. Javna rasvjeta

Organizaciona jedinica „ Javna rasvjeta“ djeluje u okviru JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać aktivno od novembra 2018.godine. Na 14. sjednici Gradskog vijeća grada Bihaća održanoj 25.10.2017. donešena je Odluka o izmjenama Odluke o komunalnom redu, kojom se poslovi na upravljanju objektima i uređenjima javne rasvjete daju na upravljanje JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać koje je dužno javnu rasvjetu redovno održavati u stanju funkcionalne ispravnosti (prati, bojati, mijenjati dotrajale sijalice i slično), te osigurati da javna rasvjeta svijetli tokom cijele noći.

Ova poslovna jedinica ima 3 uposlena, a od mehaničke opreme ima auto korpu. Domet auto korpe je 27m.

Aktivnosti djelatnosti „Javna rasvjeta“ temelji se na sljedećem:

- Operativni program komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje na području grada Bihaća
- Procedurama međunarodnog Sistema upravljanja kvalitetom ISO 9001:2015 (Pr.8.5–08 “Javna rasvjeta “ verificirana 26.06.2019. god.).

Komunalna djelatnost Javna rasvjeta obuhvata sljedeće radne aktivnosti:

- nabava i ugradnja izvora svjetlosti,
- nabava i ugradnja prespojnih elemenata i pomoćne opreme,
- nabava i ugradnja ukopne opreme,
- nabava i ugradnja kabela sa spojnim i montažnim elementima,
- zemljanih radova,
- radovi na instalacijama javne rasvjete.

6. Upravljanje ljudskim resursima

JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać je u 2016.godini napravilo veliki iskorak uvođenjem Sistema upravljanja kvalitetom ispunjavanjem zahtjeva standarda ISO 9001:2015 i za naredno trogodišnje razdoblje planirano je nastaviti sa informatizacijom poslovnih procesa s ciljem povećanja kvalitete usluge Preduzeća te efikasnijeg rada svih službi.

S tim u vezi pripremljena je Procedura Obuke osoblja kojom se definišu aktivnosti koje se provode kod planiranja i provođenja interne i eksterne obuke osoblja u preduzeću.

Cilj provođenja ove Procedure je osiguranje stručnosti u radu, te kvalitetnije izvršavanje radnih zadataka zaposlenih u JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać, kroz aktivnosti koje imaju za cilj promjene u specifičnim znanjima, sposobnostima, vještinama, stavovima ili ponašanju zaposlenih.

Planiranje obuke osoblja u Preduzeću vrši se kroz Godišnji program obuke osoblja, koji se izrađuje na godišnjem nivou.

Program se mora prilagoditi trenutnim i budućim potrebama “JKP”Komrad“ d.o.o. Bihać. Na kraju godine se vrednuje efektivnost provedenih aktivnosti iz Programa.

Sistem plaća je takođe tradicionalan i uređen u skladu sa Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom iz oblasti komunalne privrede i Pravilnikom o radu i temelji se na osnovnoj plaći, naknadi za radni staž, uvećanju plaće za otežane uvjete rada, dodaci za prekovremeni rad, rad u dane odmora, praznikom ili nekim drugim danom za koje je Zakonom određeno da se ne radi.

Prema Pravilniku o radu moguća je i stimulacija do 20% za nadprosječne rezultate rada, ali se ta mogućnost ne koristi redovno, pa tako nema značajan motivacijski efekt na zaposlene.

Preduzeće za naredni trogodišnji period planira broj radnika prema važećoj organizacijskoj shemi, Pravilniku o radu, Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu i zadanim ciljevima poslovanja Preduzeća, a u cilju postizanja obima i kvaliteta usluga koje pruža.

Osnova za izradu plana broja radnika je broj radnika u oktobru 2022.godine kao i planirani godišnji programi i razvojni projekti svake poslovne jedinice preduzeća.

Preduzeće zapošljava 139 radnika, od tog broja 125 radnika je u radnom odnosu po osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme, 13 po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme i 1 pripravnik po Ugovoru o sufinansiranju osposobljavanja za rad u struci i stjecanju prvog radnog iskustva.

Razvoj i proširenje postojećih djelatnosti i uvođenjem novih poslova, stvaraju pretpostavku za nova upošljavanja.

U naredne tri godine planira se povećanje broja radnika, sa sadašnjih 139 na 143.

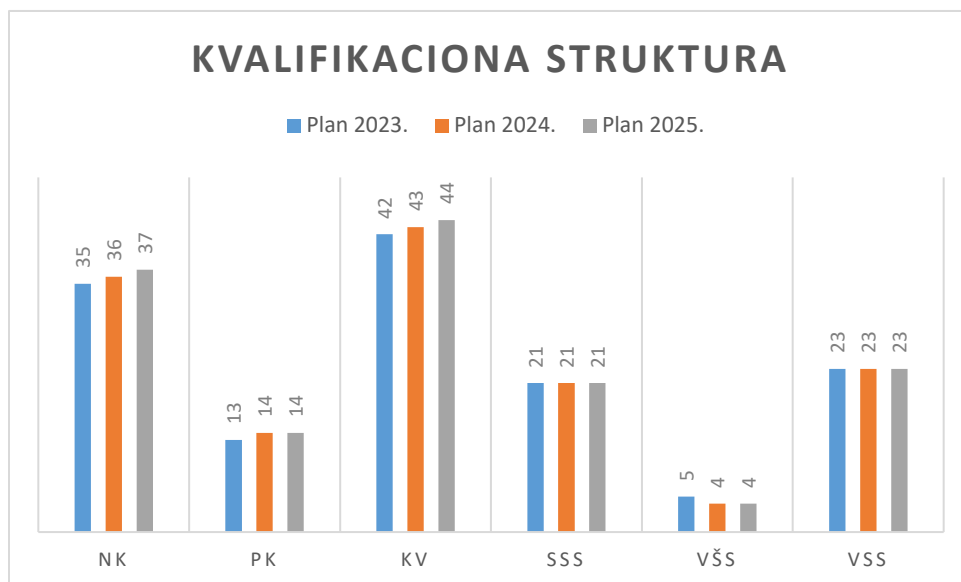
Izuzev planskog zapošljavanja, planira se i zapošljavanje radnika na popuni radnih mjesta, koja ostaju upražnjena odlaskom radnika u redovnu penziju.

Broj radnika koji ispunjava uvjete za odlazak u redovnu penziju, po osnovu radnog staža i godina starosti je 9 radnika i to dva radnika sa VSS u 2024. godini, jedan radnik VŠS u 2024.godini, jedan radnika sa SSS u

2023. godini, jedan KV radnik u 2025. godini, jedan PK radnik u 2025. godini, jedan NK radnika u toku 2024 i dva NK radnika u toku 2025. godine

Tabela 24: Planirani pregled radne snage Preduzeća prema kvalifikacionoj strukturi 2023- 2025.

Red. broj	Kvalifikaciona struktura	Plan 2023.	Plan 2024.	Plan 2025.
1.	NK	35	36	37
2.	PK	13	14	14
3.	KV	42	43	44
4.	SSS	21	21	21
5.	VŠS	5	4	4
6.	VSS	23	23	23
	UKUPNO	139	141	143

Dijagram 1: Kvalifikaciona struktura radne snage

Najveće učešće u ukupnoj kvalifikacionoj strukturi odnosi se na PK i NK radnike, koji u ukupnom broju zaposlenih učestvuju oko 35%, što je opravdano s obzirom na djelatnost kojom se Preduzeće bavi. KV radnici čine oko 30% u ukupnom broju zaposlenih

7. Održavanje standarda ISO 9001:2015

ISO 9001:2015 je međunarodni standard koji sadrži zahtjeve za sistem upravljanja kvalitetom u poslovnoj organizaciji koje organizacija mora ispuniti kako bi uskladila svoje poslovanje s međunarodno priznatim normama.

Sistem upravljanja kvalitetom je u JKP"Komrad" d.o.o. Bihać razvijen i primjenjen u cilju postizanja:

- a) sposobnosti firme da dosljedno pruža usluge koje zadovoljavaju zahtjeve kupaca, kao i važeće zakonske i regulatorne zahtjeve
- b) kontinuirano poboljšavanje zadovoljstva kupaca kroz efikasnu primjenu Sistema upravljanja, uključujući i proces za poboljšanje Sistema i osiguranje usklađenosti sa zahtjevima kupaca

ISO 9001:2015 je sistem upravljanja kvalitetom kojemu je cilj podizanje poslovne uspješnosti i zadovoljavanje potreba i očekivanja korisnika usluga i potvrđuje da se upravljanje kvalitetom primjenjuje u svim segmentima poslovanja i na svim razinama definirane odgovornosti, nivoa kvalitete pružanja usluga, te kontrola kvalitete usluga.

Želeći podići kvalitetu usluga i povećati zadovoljstvo svih korisnika JKP"Komrad" d.o.o. Bihać je uvelo sistem upravljanja kvalitetom u svoje poslovanje.

Dobiveni certifikat je rezultat našeg rada na poboljšanju kvalitete i odnosa prema našim korisnicima, te nas obavezuje na održavanje i neprestano poboljšavanje dostignutog standarda.

U skladu s navedenim potrebno je planirati troškove edukacije zaposlenih i provođenje internih i eksternih audita radi održavanja i očuvanja standarda koji propisuje i određuje ISO 9001:2015.

Godina	Interni audit	Eksterni audit	Mjerenje zadovoljstva korisnika	Obuke, edukacije i seminari
2023.	1 Planski i 1 vanplanski interni audit i 1 sastanak sa rukovodstvom	1 Eksterni audit	Sve PJ u periodu januar - jun	1 Eksterna obuka radi certificiranja Menadžera kvalitete
2024.	1 Planski i 2 vanplanska interna audita i 1 sastanak sa rukovodstvom	1 Eksterni audit	Sve PJ u periodu januar - septembar	1 Interna obuka osoblja i 1 seminar za Menadžera SUQ
2025.	2 Planska interna audita i 1 sastanak sa rukovodstvom	1 Eksterni audit	Sve PJ u periodu januar - decembar	2 Interne i 1 eksterna edukacija članova QM-tima
2023. 2024. 2025.	Broj audita biće podložan promjenama u skladu sa potrebama Preduzeća	Broj audita zavisiće i od potreba Preduzeća	Mjerenje će se pored direktnog anketiranja vršiti i putem web stranice	Obuke, edukacije i seminari će se vršiti u skladu sa potrebama i mogućnostima Preduzeća

Tabela 25: Plan audita, mjerenja zadovoljstva korisnika i seminara za period 2023-2025. godina

8. Plan javnih nabavki

Planom nabavki za 2023-2025.godinu su određeni predmeti nabavke,procijenjena vrijednost,vrsta postupka,dinamika nabavke i izvori financiranja.

Neophodni uslovi za pokretanje postupka javne nabavke kod ugovornog organa su:

- Usvojen plan poslovanja za predmetnu godinu;
- Usvojen plan nabavki za predmetnu godinu od strane nadležnih organa Preduzeća sa precizno utvrđenim vrstama i osnovnim obilježjima svakog predmeta nabavke;
- Obezbjeđena novčana sredstva za godinu u kojoj se nabavke realizuju;
- Donesena odluka za realizaciju investicija i donesena odluka za nabavke koje imaju karakter investicija od strane organa Preduzeća.

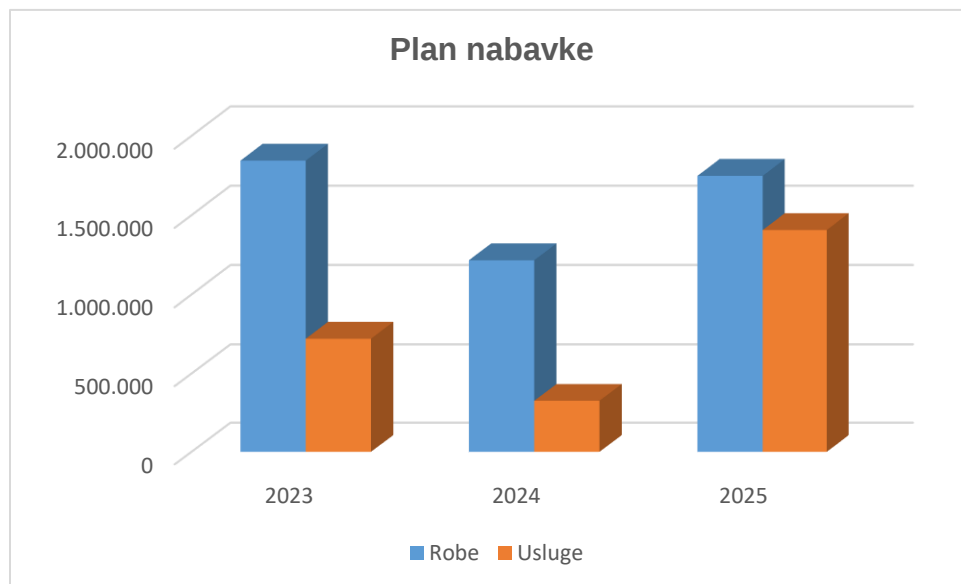
Radi uspješnog obavljanja planiranog nivoa radnih aktivnosti i kvaliteta usluga utvrđen je trogodišnji plan nabavki roba i usluga prikazan u narednoj tabeli.

VRSTA NABAVKE	2023.godina	2024.godina	2025.godina
Robe	1.847.000	1.216.000	1.748.000
Usluge	725.850	326.350	1.406.350
UKUPNO	2.572.850	1.542.350	3.154.350

Tabela br: 26: Plan javnih nabavki

Planirana nabavka će se realizirati po otvorenom postupku javnih nabavki, putem javnih tendera zaključivanjem okvirnog sporazuma, zatim konkurentskim i direktnim postupcima, koji će biti usklađeni sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Određivanju postupka nabavke prethodi postupak kojim se utvrđuju stvarne potrebe i realno procjenjivanje troškova nabavke za svaki predmet nabavke,kao i procjenjivanje svih rizika koji bi mogli ugroziti pravovremenu isporuku roba,radova i usluga, posebno uzimajući u obzir složenost predmeta nabavke,rokovne za dostavljanje ponuda i vrijeme potrebno za provođenje odgovarajućeg postupka nabavke (rizik produženja roka za dostavljanje ponude zbog izmjene dokumentacije za nadmetanje, rizik ulaganje žalbe i sl.)

Dijagram 2: Plan javnih nabavki

9. Plan ulaganja

Plan kapitalnih ulaganja je višegodišnji plan koji izrađuju Javna preduzeća u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH, a kojim se određuju kapitalni projekti koji će se finansirati u toku planskog razdoblja.

Osnovnu pretpostavku postizanja razvojnih ciljeva Preduzeća čini neophodnost investiranja. Najveći dio odgovornosti za sudbinu Preduzeća prenosi se na njegovu investicionu politiku. Naime, investiranje predstavlja jedini način i sredstvo kojim Preduzeće može obezbijediti svoju budućnost. Investicije i investiranje predstavljaju dio globalnog problema razvoja ovog Preduzeća kao permanentnog procesa kojim preduzeće osigurava svoju buduću egzistenciju i svoje efikasno poslovanje u budućnosti.

Povezanost procesa razvoja Preduzeća povezana je sa investiranjem, kao njegovim sastavnim dijelom. Svako ulaganje treba posmatrati kao ulaganje koje će donijeti korist Preduzeću tek u budućnosti, a ne u momentu ulaganja.

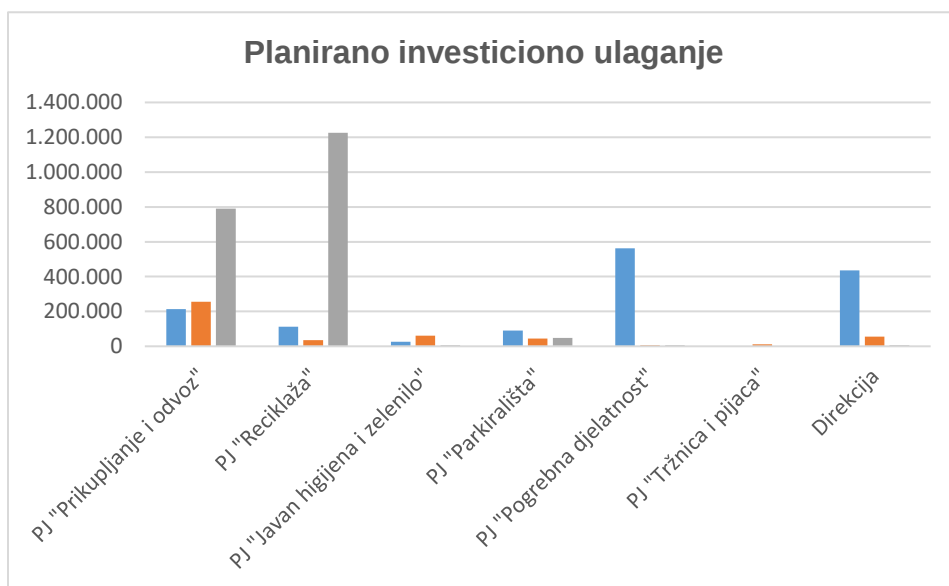
U periodu 2023 - 2025.godine planiraju se investicije u svim poslovnim jedinicama Preduzeća, a iste se planiraju realizirati iz namjenskih sredstava Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK-a, ekološke naknade i namjenskih sredstava Fonda za zaštitu okoliša, apliciranjem na javne pozive i izradom projekata koji zadovoljavaju kriterij povoljnog utjecaja na okoliš, kao i iz redovnog poslovanja i vlastitih finansijskih sredstava.

Ulaganje je planirano u cilju nabavke i zamjene dotrajale opreme za kvalitetnije obavljanje postavljenih operativnih ciljeva utvrđenih ovim Planom.

U narednom preiodu planirana su slijedeća ulaganja u imovinu.

Tabela 27 : Planirani iznosi investiranja po organizacionim jedinicama

R/br	Mjesto troška	2023.	2024.	2025.
1	Prikupljanje i odvoz	213.000	255.000	790.000
2	Reciklaža	113.000	35.000	1.225.000
3	Javan higijena i zelenilo	26.000	61.000	6.000
4	Parkirališta	90.000	45.000	49.000
5	Pogrebna djelatnost	562.000	6.000	6.000
6	Tržnica i pijaca	-	12.000	-
7	Direkcija	435.000	56.000	6.000
UKUPNO		1.439.000	470.000	2.082.000

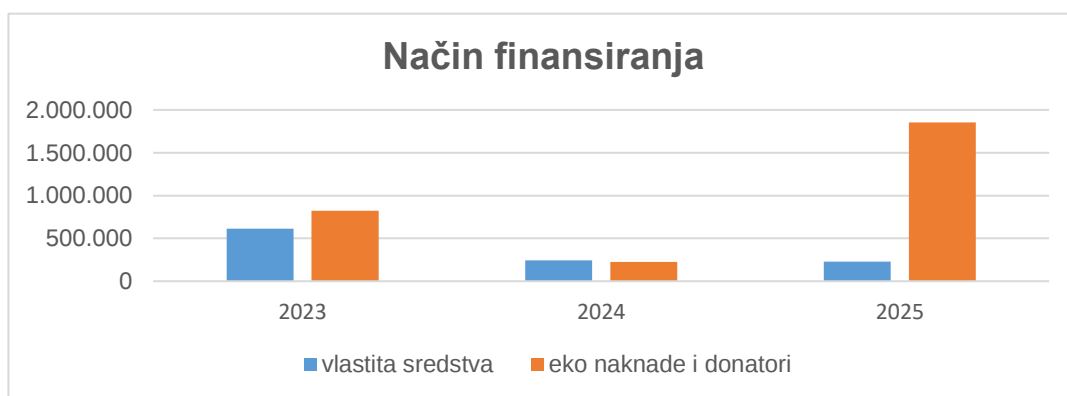

Dijagram 3: Pregled ulaganja u periodu 2023-2025.god.

Način finansiranja	2023.	2024.	2025.
Vlastita sredstva	669.000	245.000	227.000
Eko naknade i donatori	824.000	225.000	1.855.000
UKUPNO	1.493.000	470.000	2.082.000

U 2023. godini Preduzeće za investicije planira izdvojiti 669.000 KM vlastitih sredstava ili 44,81% od ukupno planiranih ulaganja u 2023. godini. Za 2024. godinu planira se investirati 52,12% ili 245.000 KM vlastitih sredstava, dok se za 2025. godini planira investirati 2.082.000 KM, a od toga je 10,90% ili 227.000 KM vlastitih sredstava.

Ostala potrebna sredstva planiraju se obezbjediti putem izrade projekata i apliciranje na pozive za dodjelu bespovratnih sredstava.

Dijagram 4: Način finansiranja investicionih ulaganja

U narednim tabelama je prikazan detaljno razrađeni plan investicija po poslovnim jedinicama i načini financiranja

Investicije za 2023. godinu

	Vrsta ulaganja	Vrijednost investicije	Način financiranja
ODVOZ SMEĆA	Nabava kontejnera zapremine 1100 l sa ravnim poklopcem - 10 kom	20.000 KM	vlastita sredstva
	Nabava polovnog komunalnog vozila, autosmečara 15 - 22m ³ - 1 kom	150.000 KM	100.000 KM Grad Bihać /eko naknade 50.000 KM vlastita sredstva
	Ograđivanje dijela deponije (južna strana) univerzalnim pletivom i armiranim stubovima	6.000 KM	vlastita sredstva
	Sanacija pristupnog makadamskog puta do deponije i sanacije pristupnih puteva po deponiji (dobava i ugradnja šljunčanog nasipa)	6.000 KM	vlastita sredstva
	Sanacija aktivnog tijela deponije inertnim materijalom (zemlja-šljunak-nasip) debljine cca 0,5 m	25.000 KM	vlastita sredstva
	Nabavka pres kontejnera sa potisnom pločom - 1 komad	60.000 KM	12.000 KM vlastita sredstva 48.000 KM Fond za zaštitu okoliša
RECIKLAŽA	Nabava polovnog kamiona za transport separiranog otpada 1 kom	53.000 KM	40.000 KM eko naknade 13.000 KM vlastita sredstva
	Izgradnja nadstrešnice za odlaganje reciklata	30.000 KM	vlastita sredstva
	Nabava polovnog viljuškara za potrebe reciklaž. dvorišta	30.000 KM	Eko naknade
PARKIRALIŠTA	Parkirni sistem zatvorenog tipa (zaštitna barijera)	70.000 KM	vlastita sredstva
	Nabavka polovnog CADY -a	20.000 KM	vlastita sredstva
POGREBNA DJELATNOST	Postavljanje ograde oko novododjeljenih zemljišnih parcela za ukop umrlih osoba	6.000 KM	vlastita sredstva
	Djelimično asfaltiranje pristupnih staza na novododjeljenom zemljištu	6.000 KM	vlastita sredstva
	Završetak gradnje objekata za vjerske obrede na gradskom groblju / mezarju Humci	550.000 KM	Grad Bihać
JAVNA HIGIJENA	Nabavka usisivača za lišće sa priključkom za kamion	20.000 KM	4.000 KM vlastita sredstva 16.000 KM Fond za zaštitu okoliša
	Nabavka leđnih i ručnih motornih kosilica	6.000 KM	vlastita sredstva
DIREKCIJA	Kupovina zemljišta od "Krajina putevi" d.o.o. Bihać	300.000 KM	vlastita sredstva
	Nabavka informatičke opreme	6.000 KM	vlastita sredstva
	Zagrađivanje zemljišta oko upravne zgrade (betonski temelji, coklja, žičana ograda)	20.000 KM	vlastita sredstva
	Nabavka vozila za potrebe Uprave	60.000 KM	vlastita sredstva
	Nabava i ugradnja toplotnih pumpi za sistem centralnoog grijanja	49.000 KM	9.000 KM vlastita sredstva 40.000 KM Grad Bihać

Investicije za 2024. godinu

	Vrsta ulaganja	Vrijednost investicije	Način financiranja
ODVOZ SMEĆA	Nabavka kontejnera zapremine 5m ³ sa poklopcem -10 kom	25.000 KM	vlastita sredstva
	Nabava kontejnera zapremine 1100 l sa poklopcem - 10 kom	20.000 KM	vlastita sredstva
	Nabava polovnog komunalnog vozila, autosmećara 15-22 m ³ -1 kom	150.000 KM	75.000 KM eko naknade Grada Bihaća 75.000 KM vlastita sredstva
	Sanacija aktivnog tijela deponije inertnim materijalom (zemlja-šljunak-nasip) debljine cca 0,5 m	35.000 KM	vlastita sredstva
	Sanacija pristupnog makadamskog puta do deponije i sanacije pristupnih puteva po deponiji (dobava i ugradnja šljunčanog nasipa)	25.000 KM	vlastita sredstva
JAVNA HIGIJENA	Nabava polovnog kamiona od 3,5 t sa duplom kabinom za transport radnika - 1 kom	55.000 KM	40.000 KM eko naknade 15.000 KM vlastita sredstva
	Nabavka leđnih i ručnih motornih kosilica	6.000 KM	vlastita sredstva
RECIKLAŽA	Kompostana- I faza izrada Studije izvodljivosti, izrada Idejnog rješenja	35.000 KM	Grad Bihać
PARKIRALIŠTA	Automatska kasa za naplatu parkiranja	45.000 KM	vlastita sredstva
POGREBNA DJELATNOST	Djelimično asfaltiranje pristupnih staza na novododjeljenom zemljištu	6.000 KM	vlastita sredstva
DIREKCIJA	Nabavka i ugradnja solarnih panela za Upravnu zgradu	50.000 KM	vlastita sredstva
	Nabavka informatičke opreme	6.000 KM	vlastita sredstva
TRŽNICA I PIJACA	Obnavljanje dijela štandova	6.000 KM	vlastita sredstva
	Osvjetljavanje dijela pijačnog prostora u Hadžiabdića mahali	6.000 KM	vlastita sredstva

Investicije za 2025. godinu

	Vrsta ulaganja	Vrijednost investicije	Način financiranja
ODVOZ SMEĆA	Nabavka kontejnera zapremine 1100 l bez poklopca - 10 kom	20.000 KM	vlastita sredstava
	Nabavka polovnog komunalnog vozila, autosmečara 15-22m³ - 1 kom	150.000 KM	75.000 KM eko naknade Grada Bihaća 75.000 KM vlastita sredstva
	Sanacija aktivnog tijela deponije inertnim materijalom (zemlja-šljunak-nasip) debljine cca 0,5 m	35.000 KM	vlastita sredstva
	Sanacija pristupnog makadamskog puta do deponije i sanacije pristupnih puteva po deponiji (dobava i ugradnja šljunčanog nasipa)	25.000 KM	vlastita sredstva
	Nabavka pres kontejnera sa potisnom pločom - 1 komad	60.000 KM	40.000 eko naknade vlastita sredstva
	Nabavka kompaktora za sabijanje otpada na deponiji	500.000 KM	Grad Bihać Fond za zaštitu okoliša
RECIKLAŽA	Kompostana - II i III faza pribavljanje dozvola, izgradnja i opremanje	1.165.000 KM	Grad Bihać
	Asfaltiranje ekonomskog dvorišta i ostalog manipulativnog prostora	60.000 KM	vlastita sredstva
PARKIRALIŠTA	Nabavljanje i postavljanje novih parkomata na javna parkirališta - 3 kom	49.000 KM	vlastita sredstva
POGREBNA DJELATNOST	Djelimično asfaltiranje pristupnih staza na novododjeljenom zemljištu	6.000 KM	vlastita sredstva
JAVNA HIGIJENA	Nabavka leđnih i ručnih motornih kosilica	6.000 KM	vlastita sredstva
DIREKCIJA	Nabavka informatičke opreme	6.000 KM	vlastita sredstva

10. Financijski plan poslovanja

Financijskim planom poslovanja planira se kretanja prihoda i rashoda u periodu 2023 - 2025.godina. Detaljan plan prihoda i rashoda utvrđivat će se na godišnjem nivou. U slučaju potrebe, a u skladu sa njegovim ciljevima, plan poslovanja bit će revidiran, usaglašen i prilagođen kretanjima na komercijalnom tržištu.

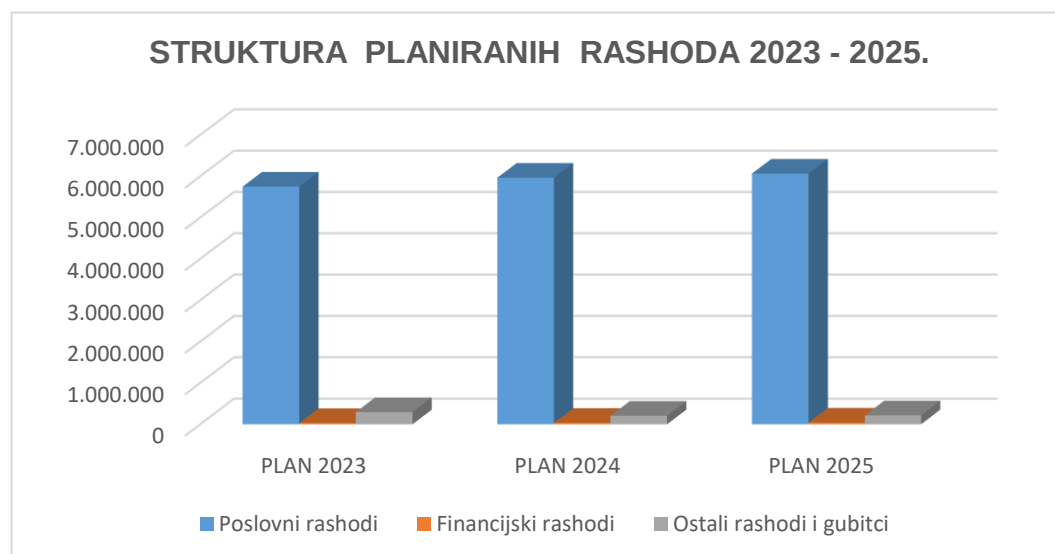
10.1. Plan rashoda preduzeća za period 2023 – 2025. godina

Tabela 32: Plan rashoda preduzeća 2023-2025.godina

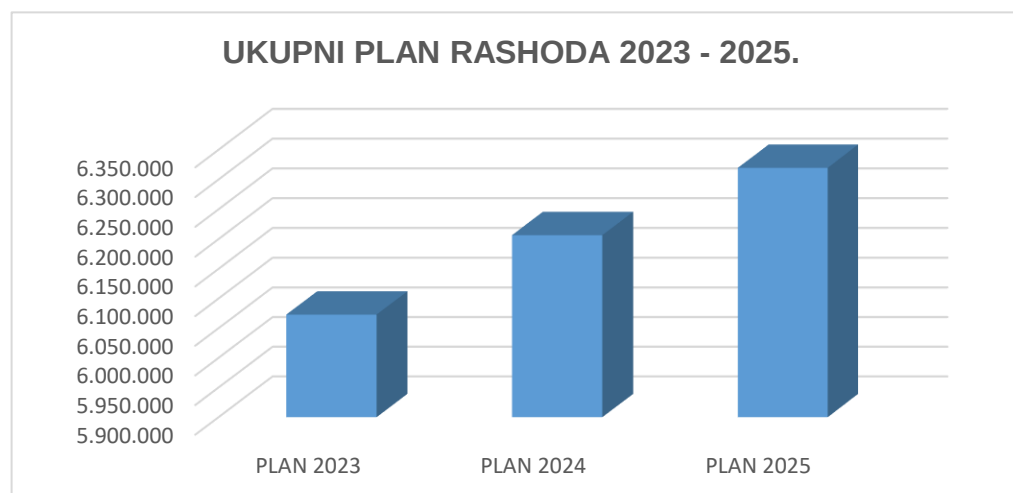
N A Z I V T R O Š K A	Procjena 2022.	PLAN 2023.	ind 23/22.	PLAN 2024.	ind 24/23.	PLAN 2025.	ind 25/24.
501 Nabavna vrijednost prodate robe	16.857	33.000	196%	42.987	130%	43.281	101%
511 Utrošene sirovine i materijal	133.470	201.500	151%	202.002	100%	205.368	102%
512 Utrošena energija i gorivo	537.815	638.000	119%	656.140	103%	676.854	103%
513 Utrošeni rezervni dijelovi	48.373	92.004	190%	93.844	102%	95.721	102%
514 Otpis sitnog invent.ambal. i auto guma	33.987	69.000	203%	69.351	101%	71.893	104%
520 Troškovi plaća	3.261.172	3.371.351	103%	3.451.960	102%	3.497.399	101%
523 Troškovi službenih putovanja zaposlenih	7.892	9.201	117%	9.543	104%	10.102	106%
524 Tr.ost.primanja, nakn. i mat.prava zap.	512.353	556.321	109%	577.134	104%	580.367	101%
527 Troš.nakn.član. odbora,komisija i sl.	6.100	6.800	111%	7.150	105%	7.500	105%
529 Trošak naknade ostalim fizičkim licima	6.150	6.600	107%	6.750	102%	6.900	102%
530 Troš.usluga izrade i dorade učinaka	25.273	56.993	226%	57.321	101%	57.971	101%
531 Troškovi transportnih usluga		6.000		6.000	100%	6.000	100%
532 Troškovi usluga održavanja	80.124	105.983	132%	107.993	102%	110.013	102%
533 Troškovi zakupa	4.853	4.485	92%	4.485	100%	4.485	100%
535 Troškovi reklame i sponzorstva	13.838	15.000	108%	15.500	103%	16.000	103%
540 Amortizacija do visine porezno prizn.rash	324.944	432.043	133%	440.034	102%	454.185	103%
550 Troškovi neproizvodnih usluga	25.169	35.024	139%	32.989	94%	33.221	101%
551 Troškovi reprezentacije	3.653	8.980	246%	9.112	101%	9.220	101%
552 Troškovi premije osiguranja	11.512	20.000	174%	20.123	101%	20.234	101%
553 Troškovi platnog prometa	3.467	8.525	246%	8.698	102%	8.906	102%
554 Troš.poštanskih i telekomunik.usl.	24.269	25.086	103%	26.057	104%	27.034	104%
555 Tr.poreza,nakn.taksi i dr.dadž.na ter.posl	61.087	75.200	123%	76.300	101%	77.400	101%
556 Troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza	4.329	6.550	151%	6.900	105%	7.098	103%
559 Ostali nematerijalni troškovi	28.573	35.298	124%	36.124	102%	36.401	101%
561 Rashodi kamata	600	30.000	5000%	35.750	119%	40.903	114%
578 Rashodi po osn.isprav.vrijed.i otpisa potr.	56.000	200.000	357%	206.350	103%	215.109	104%
579 Rash.i gub.na zal.mat i robe i ostali rash	32.930	23.967	73%				
UKUPNI RASHODI	5.264.790	6.072.911	115%	6.206.597	102%	6.319.565	102%

Tabela 33 : Plan rashoda za 2023-2025. godina sa procjenom rashoda za 2022. godinu

RASHODI	PROCJENA 2022.	PLAN 2023.	IND 23/22.	PLAN 2024.	IND 24/23.	PLAN 2025.	IND 25/24.
Poslovni rashodi	5.175.260	5.818.944	112%	5.964.497	104%	6.063.553	102%
Financijski rashodi	600	30.000	5000%	35.750	119%	40.903	114 %
Ostali rashodi i gubitci	88.930	223.967	252%	206.350	92%	215.109	104%
UKUPNO	5.264.790	6.072.911	115%	6.206.597	102%	6.319.565	102%

Dijagram 5 : Plan rashoda za 2023 – 2025.godinu

Dijagram 6: Ukupni plan rashoda za period 2023 – 2025. godinu

Poslovni rashodi čine između 95% i 96% rashoda od ukupnih rashoda Preduzeća kroz posmatrani period. To nam govori da Preduzeće svoje ostale troškove svodi na minimum.

U poslovnim rashodima najveću stavku čine troškovi plata i naknade plata sa pripadajućim porezima i doprinosima. Ova davanja iznose oko 58 % poslovnih rashoda i oko 56% od ukupnih rashoda Preduzeća.

U odnosu na 2022 godinu, plate u 2023 godini ostvaruju rast od 3%. Razlog ovakog povećanja troška za plate leži u primjeni Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu JKP "Komrad" d.o.o. Bihać, po kojem je došlo do uvećavanja koeficijenata za obračun plata. Također u ovom periodu planira se i povećanje broja zaposlenih.

Troškovi goriva predstavljaju drugi po redu najveći trošak. Razlog ovako planiranog povećanja leži u planiranoj nabavi motornih vozila, ali prvenstveno u cijeni goriva na tržištu.

Kod ostalih kategorija rashoda, najznačajnije stavke predstavljaju troškovi ostalih primanja naknada i materijalnih prava zaposlenih (topli obrok, prijevoz radnika na posao i dr.), troškovi energije, amortizacija, otpisi nanaplaćenih potraživanja (u skladu sa MRS), troškovi materijala, troškovi kooperanata, te ostali razni troškovi

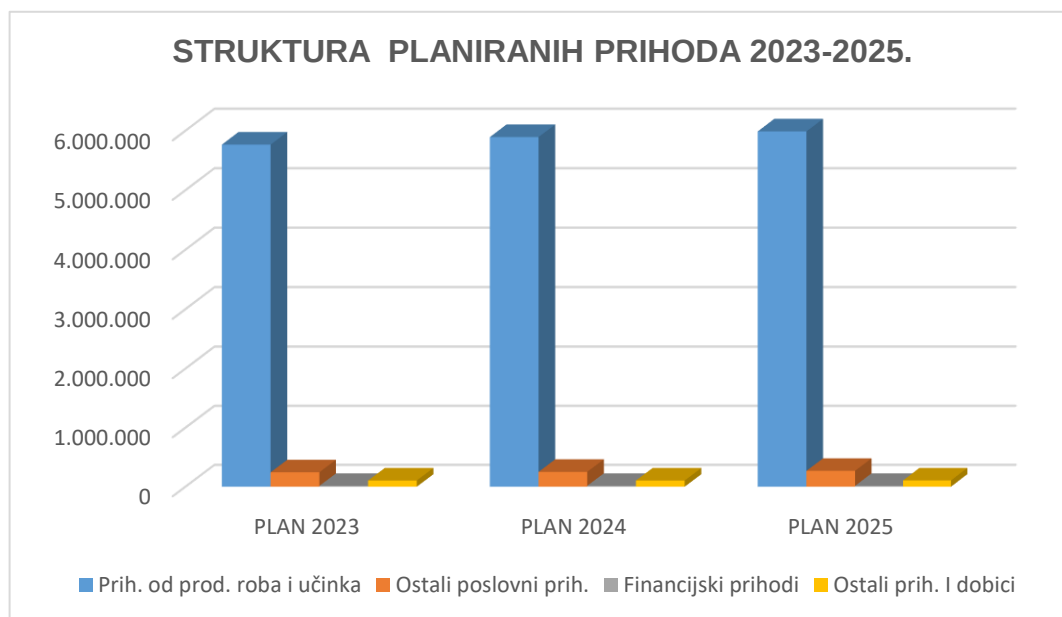
	PLAN 2023.	PLAN 2024.	PLAN 2025.
Prikupljanje i odvoz otpada	2.404.258	2.498.736	2.553.208
Reciklaža	233.446	238.311	243.083
Javna higijena i zelenilo	1.335.943	1.345.146	1.364.734
Tržnica i pijaca	90.230	92.202	92.900
Pogrebna djelatnost	326.576	335.380	343.449
Parkirališta	353.683	360.630	369.960
Javna rasvjeta	172.564	177.215	180.339
Direkcija	1.156.211	1.158.977	1.171.892
UKUPNO	6.072.911	6.206.597	6.319.565

Tabela 34: Plan rashoda po poslovnim jedinicama za period 2023-2025.

10.2. Plan prihoda preduzeća za period 2023 – 2025.godina

Tabela 35: Plan prihoda za 2023 – 2025.godinu sa procjenom prihoda za 2022. godinu

	PROCJENA 2022.	PLAN 2023.	IND 23/22.	PLAN 2024.	IND 24/23.	PLAN 2025.	IND 25/24.
Prihod od prod. roba i usluga	4.923.929	5.767.045	117%	5.893.568	102%	5.989.420	102%
Ostali poslovni prihodi	269.158	244.214	91%	252.274	103%	269.391	107%
Financijski prihodi	18.347	14.800	81%	14.915	101%	15.100	101%
Ostali prihodi i dobici	107.857	105.300	98%	105.398	100%	106.423	101%
UKUPNO	5.319.291	6.131.359	115%	6.266.155	102%	6.380.334	102%

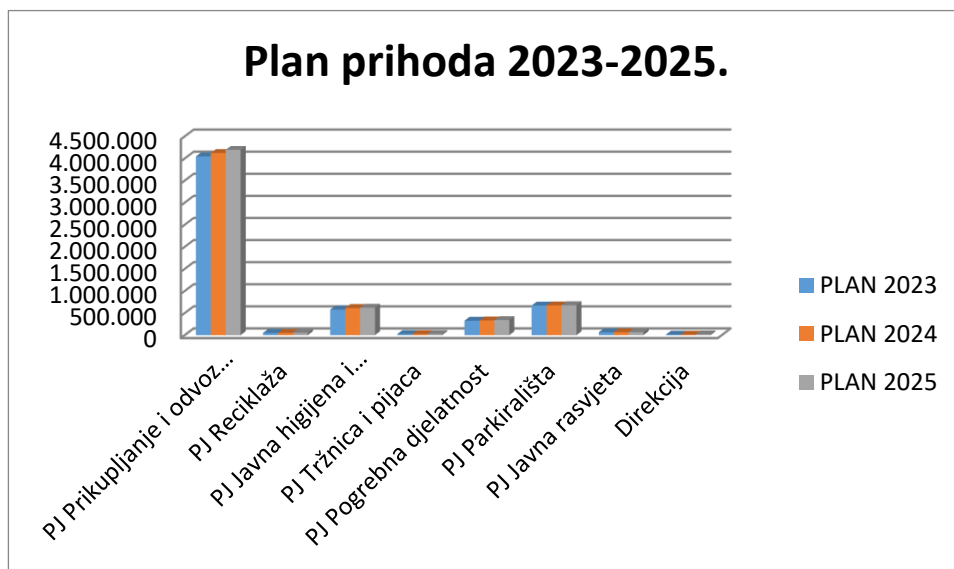

Dijagram 7: Plan prihoda za period 2023 – 2025.godina

10.2.1. Plan prihoda od prodaje roba i učinka po poslovnim jedinicama

Tabela 36: Plan prihoda po poslovnim jedinicama za period 2023 – 2025. sa procjenom prihoda za 2022. godinu

DJELATNOST	PROCJENA 2022.	PLAN 2023.	IND 23/22.	PLAN 2024.	IND 24/23.	PLAN 2025.	IND 25/24.
Prikupljanje i odvoz otpada	3.463.105	4.264.778	123%	4.343.876	102%	4.420.321	102%
Reciklaža	75.791	79.778	105%	82.187	103%	86.792	106%
Javna higijena i zelenilo	636.163	659.929	104%	699.543	106%	708.618	101%
Tržnica i pijaca	47.716	48.805	102%	48.920	100%	49.154	100%
Pogrebna djelatnost	326.282	328.688	101%	335.767	102%	347.019	103%
Parkirališta	661.210	671.828	102%	675.893	101%	680.818	101%
Javna rasvjeta	62.238	65.812	106%	67.128	102%	68.471	102%
Direkcija	46.786	11.741	25%	12.841	109%	19.141	149%
UKUPNO	5.319.291	6.131.359	115%	6.266.155	102%	6.380.334	102%

Dijagram 8: Plan prihoda od prodaje roba i učinka

U strukturi prihoda od prodaje roba i usluga najveću stavku od 69% čine prihodi od usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja smeća od građana, privrede, ustanova i obrtnika. U navedenom periodu planiran je rast prihoda, prvenstveno zbog povećanja cijena usluga prikupljanja, odvoza i deponovanja komunalnog otpada, zatim obima poslovanja, odnosno većeg broja korisnika komunalnih usluga.

Selektiranje prikupljenog otpada jedan je od prioriteta Preduzeća i u narednom trogodišnjem periodu Preduzeće će aktivno sudjelovati u daljnjem razvoju procesa selektivnog prikupljanja otpada i promotivnim aktivnostima vezanim uz razvoj infrastrukture.

Jedan od prioriteta je smanjenje komunalnog otpada, što je ujedno i temelj zaštite okoliša, tokom 2023-2025. godine nastavlja se praksa stvaranja preduvjeta za odvojeno prikupljanje otpada u Gradu Bihaću na mjestu nastanka.

U planiranom periodu u djelatnosti Javna higijena, se očekuje promjena ukupnih prihoda zbog povećanja jediničnih cijena rada.

Na prihode komunalne djelatnosti Tržnica i pijaca će utjecati kupovna moć građana-kupaca, atraktivnost tržnih kapaciteta, kao i o sadašnjim i budućim zakupcima, konkurencija (supermarketi, trgovački lanci itd.), postojeće stanje poljoprivrede u neposrednoj okolini i povećana reklamna kampanja, putem elektronskih medija.

U planiranom trogodišnjem periodu u djelatnosti Parkirališta se predviđa rast poslovnih aktivnosti, a samim tim i porast prihoda po osnovu ove usluge.

U Pogrebnoj djelatnosti planiran je rast prihoda kod usluga izgradnje mezarних/grobnih mjesta i izgradnje grobnica kao i ostalih pogrebnih usluga.

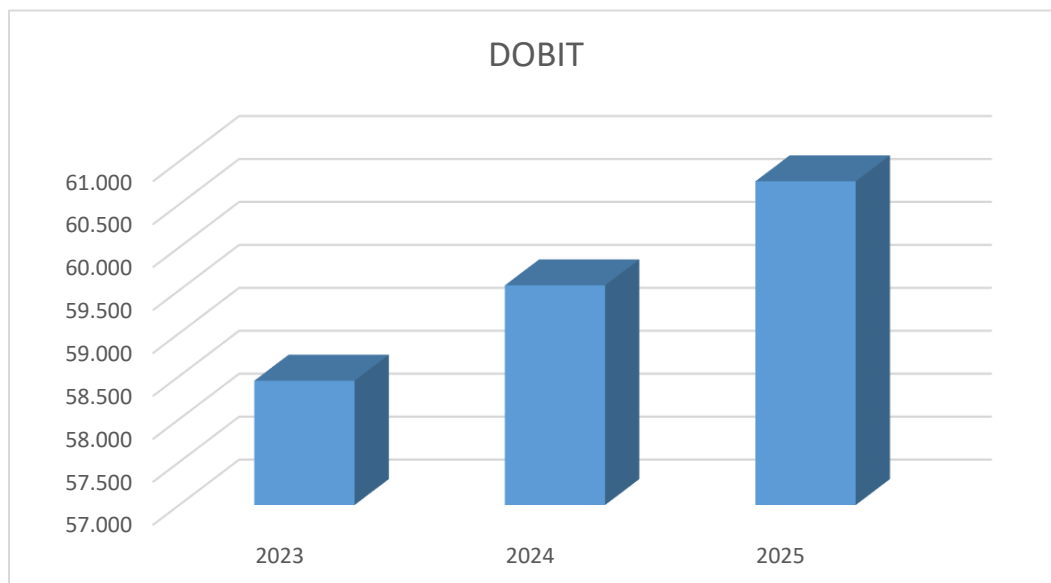
Javna rasvjeta u narednom trogodišnjem periodu ima rast prihoda. I u ovoj poslovnoj jedinici planira se rast jediničnih cijena što direktno dovodi do povećanja prihoda. U proteklom periodu građani su iskazali određene potrebe za radom autokorpe, što predstavlja još jedan izvor prihoda u ovoj komunalnoj djelatnosti..

Osim navedenih planiranih prihoda u planiranom periodu očekuje se da će Preduzeće ostvariti prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja iz ranijih godina, te prihod na osnovu donacija.

10.3. Plan prihoda, rashoda i dobiti za period 2023 - 2025. godina

Tabela 37: Plan prihoda, rashoda i dobiti za period 2023 – 2025. godina

	2023. godina	2024. godina	2025. godina
PRIHOD	6.131.359	6.266.155	6.380.334
RASHOD	6.072.911	6.206.597	6.319.565
DOBIT	58.448	59.558	60.769

Dijagram 9: Plan dobiti za period 2023 – 2025. godina

11. Rizik ostvarenja plana poslovanja za period 2023 - 2025. godina

Preduzeće je izloženo raznim finansijskim rizicima koji su povezani sa cjenovnim, kamatnim, kreditnim i rizikom likvidnosti.

Svi ti rizici se aktivno prate i nastoji se umanjiti njihov potencijalni uticaj na finansijsku izloženost Preduzeća.

Cjenovni rizik je rizik promjene ulaznih cijena sirovina i materijala na tržištu koji se koriste kod pružanja usluga. Ako promatramo cjenovni rizik možemo reći da mu Preduzeće nije značajnije izloženo iz razloga što ugovorima definiramo cijene nabavki (nabavka opreme i ostalih stavki koje su značajne za održavanje nivoa obavljanja komunalnih djelatnosti).

Jedini problem koji se javlja u vidu cjenovnog rizika je izloženost oscilacijama u cijenama energenata (električna energija, gorivo i dr.) pogotovo što su isti jako bitna stavka u samom poslovanju Preduzeća, a što utiče i na promjene ostalih cijena.

Kamatni rizik povezuje se sa promjenjivim kamatnim stopama na tržištu kapitala i možemo reći da je zanemariv u poslovanju, jer Preduzeće je isplatilo sva svoja dugovanja po osnovu kredita. Budući da je za svaku veću investiciju potrebno iznaći izvore finansijskih sredstava, Preduzeće će za daljnja ulaganja koristiti povoljne izvore financiranja kao i bespovratne izvore financiranja.

Kod obrade izloženosti Preduzeća kreditnom riziku misli se na potraživanja od kupaca, države i ostala potraživanja za koja postoji opasnost da se neće naplatiti. Možemo reći da je naplata potraživanja od kupaca donekle zadovoljavajuća, a što se tiče nenaplaćenih potraživanja od kupaca, ista će se zaštititi podizanjem tužbi i u narednom trogodišnjem periodu. U skladu sa važećim zakonskim propisima JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać dužno je poduzeti sve mjere radi naplate svojih potraživanja, zbog čega ovo preduzeće blagovremeno pokreće postupke pred sudom protiv korisnika usluge koji ne plaćaju svoje obaveze po osnovu iskorištene komunalne usluge, tako da su sva dospjela nenaplaćena potraživanja utužena.

Nenaplaćene usluge od kupaca imaju za posljedicu da Preduzeće propušta priliku da ta sredstva uloži (investira) u druge oblike imovine. Plaćanje skupih troškova podizanja tužbi protiv neplatiša, smanjuje vrijednost preduzeća, a da pri tom efekti naplate nisu na zadovoljavajućoj razini.

Kao što se veliki naponi posvećuju naplati potraživanja, tako Preduzeće nastoji redovno izvršavati obaveze prema drugima.

Rizik likvidnosti i rizik gotovinskog toka određuje se kao opasnost od neusklađene dospelosti sredstava u preduzećima, što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću u vidu nedostataka novčanih sredstava za podmirenje dospjelih obaveza. Pravovremeno uočavanje znakova koji upozoravaju na nelikvidnost omogućavaju da se kroz analizu tokova novčanih aktivnosti izbjegn timeri posljedice za Preduzeće.

Osim navedenog, na dugoročniji razvoj Preduzeća utiču i cijene usluga koje nisu ni ekonomske ni razvojne i predstavljaju rizik u smislu realizacije planiranih finansijskih ciljeva Preduzeća i nemogućnost povećanja imovine Preduzeća.

Bez obzira na navedenu, kompleksnu problematiku, kontinuiranim praćenjem trškova poslovanja svih organizacionih jedinica Preduzeća, postiže se njihova realizacija u planiranim okvirima.

ZAKLJUČAK

Racionalno definisanje ciljeva Preduzeća, operativnih ili finansijskih, vodi ka jačanju snage Preduzeća, odnosno osnovnom cilju svakog preduzeća, a to je očuvanje i povećanje njegove imovine. Pri tome, treba imati u vidu da se osnovni cilj svakog preduzeća, pa i ovog, u suštini, svodi na očuvanje njegove egzistencije i obezbjeđenje stalnog željenog razvoja.

Ekonomska situacija utječe na redovnost prihoda, odnosno na značajno povećanje istih.

Cilj u periodu 2023-2025. godina je zadržavanje i povećavanje količine i kvalitete usluga, bez promjene u politici cijena, odnosno bez dodatnog opterećenja krajnjeg korisnika.

Preduzeće će provoditi mjere štednje i racionalizacije poslovanja kako se ne bi u pogledu troškova dovela u pitanje likvidnost Preduzeća. Istovremeno će se poduzimati sve dostupne mjere naplate dospjelih potraživanja.

Investiranje i konkurentsko poslovanje predstavlja jedini način i sredstvo kojim Preduzeće može obezbijediti svoju budućnost, odnosno buduću egzistenciju i svoje efikasno poslovanje u budućnosti. U tom smislu, investiranje i razvoj Preduzeća dolazi kao završni čin cjelokupnog procesa razvoja Preduzeća, kojim se realizuju njegovi postavljeni razvojni ciljevi.

Preduzeće je odabralo takav tempo rasta koji omogućava Preduzeću očuvanje egzistencije na sadašnjem nivou i realnu razvojnu politiku koja se bazira na realnim planiranim kapitalnim investicijama.

Trogodišnji plan poslovanja usklađivat će se na godišnjem nivou prema ukazanoj potrebi, u skladu sa postavljenim ciljevima, revidirati i usaglašavati sa kretanjima na komercijalnom tržištu.

Očekujemo dobru saradnju sa Fondom za zaštitu okoliša FBiH, koji uz Grad Bihać, sufinansira naše investicije u izgradnju i opremanje reciklažnog dvorišta, kao i sa Ekopak - drušvo za postupanje sa ambalažnim otpadom d.o.o. Sarajevo s kojim je ugovorena saradnja u cilju uspostave i razvoja primarne selekcije ambalažnog otpada iz čvrstog komunalnog otpada u gradu Bihaću, zatim sa Ministarstvom za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK-a, koji sufinansira projekt nabavke opreme za djelatnost javne higijene iz Programa raspodjele namjenskih sredstava.

Naša će nastojanja u narednom trogodišnjem periodu biti usmjerena u povećanje kvalitete usluge i unapređenje organizacije rada, kako bismo što uspješnije ispunjavali zadatke koje nam je Osnivač i lokalna zajednica povjerila.

Direktor preduzeća

Mehura Selimović, dip.ing.